

108

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 8 marca 1949 r.

w sprawie wykonania dekretu z dnia 25 października 1948 r. o podatku obrotowym.

Na podstawie art. 3 ust. 9, art. 4 pkt 22, 27, 28 i 40, art. 6 ust. 7, art. 8 ust. 9, art. 13, art. 16 ust. 1, art. 17, 20 i 34 dekretu z dnia 25 października 1948 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 413), art. 3 dekretu z dnia 11 kwietnia 1945 r. o ustroju władz administracji skarbowej oraz skarbowych organów wykonawczych (Dz. U. R. P. z 1945 r. Nr 12, poz. 64 i z 1946 r. Nr 34, poz. 209) oraz art. 3, art. 58 ust. 2 i 3 i art. 74 ust. 2 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 27, poz. 174 oraz z 1948 r. Nr 12, poz. 94 i Nr 52, poz. 413) zarządzam, co następuje:

§ 1. 1. Powołane w rozporządzeniu niniejszym:

- a) artykuły bez bliższego określenia — oznaczają artykuły dekretu z dnia 25 października 1948 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 413);
 - b) paragrafy bez bliższego określenia — oznaczają paragrafy rozporządzenia niniejszego.
2. Ilekroć w rozporządzeniu niniejszym jest mowa o dekreście bez bliższego określenia, rozumieć należy de-

krét z dnia 25 października 1948 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 413).

Do art. 2 ust. 1.

§ 2. Obowiązkowi podatkowemu podlegają osoby fizyczne, osoby prawne oraz spadki nieobjęte w przypadkach:

- 1) wykonywania świadczeń rzeczy lub usług, o których mowa w art. 3 ust. 1 zdanie pierwsze,
- 2) likwidacji przedsiębiorstwa (art. 3 ust. 1 zdanie drugie),
- 3) wydawania deputatów pracowniczych w towarach, określonych w art. 8 bądź w przepisach, wydanych na podstawie art. 3 ust. 9, a wytwarzanych przez podatnika lub sprowadzanych przez niego z zagranicy, konsumpcji własnej takich towarów, powstania w nich ubytków lub innych braków; odnosi się to — pod warunkami określonymi w art. 3 ust. 3 — także do podatników przerabiających lub zużywających towary, o których mowa w niniejszym przepisie.

§ 3. 1. Charakter publiczno-prawny instytucji nie przesądza w zakresie oceny obowiązku podatkowego cha-

akteru publiczno-prawnego poszczególnych czynności dokonywanych przez tę instytucję.

2. Na Państwie i innych związkach publiczno-prawnych ciąży obowiązek podatkowy w zakresie świadczeń prywatno-prawnych, dokonywanych na rzecz innych związków publiczno-prawnych, osób fizycznych lub prawnych, spółek jawnych, komandytowych, spółek nie będących spółkami handlowymi (spółek prawa cywilnego) i spadków nieobjętych. Podatek w tym przypadku opłacają organa, instytucje i zakłady, spełniające świadczenia w imieniu i na rachunek Państwa lub innego związku publiczno-prawnego.

Do art. 2 ust. 2.

§ 4. Za spółkę nie będącą spółką handlową (spółkę prawa cywilnego) uważać należy w szczególności:

- 1) spółkę, która ze względu na rozmiary prowadzonego przedsiębiorstwa oraz brak wpisu do rejestru handlowego nie ma charakteru spółki jawnej,
- 2) spółkę, zawiązaną w celu wykonywania na wspólny rachunek czynności zawodowych.

Do art. 2 ust. 3.

§ 5. Przedsiębiorstwa, zorganizowane na zasadzie przepisów prawa handlowego, o kapitale mieszanym: państwowym, spółdzielczym lub związków samorządu terytorialnego, traktuje się pod względem obowiązku podatkowego na równi z przedsiębiorstwami państwowymi.

Do art. 2 ust. 4.

§ 6. 1. Podlega obowiązkowi podatkowemu wykonywanie przedsiębiorstwa, zawodu lub zajęcia w sposób niezgodny z przepisami prawa, jeżeli zawierane umowy są mimo to prawnie skuteczne (np. czynności wykonywane bez posiadania dyplomu mistrzowskiego bądź innego uprawnienia z mocy prawa przemysłowego).

2. Nie podlegają jednak podatkowi czynności, pozbawione charakteru świadczeń prywatno-prawnych z tego względu, iż w ogóle nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy, jako sprzeciwiające się porządkowi publicznemu, ustawie lub dobremu obyczajom (np. paserstwo, nierząd).

3. Zasada, wyrażona w art. 2 ust. 4, ma również zastosowanie w przypadkach, w których przedmiotem opodatkowania jest towar (wartość sprzedażna).

4. Przepisy ust. 2 i 3 nie mają zastosowania w przypadkach opodatkowania osoby przerabiającej lub zużywającej towary, wymienione w art. 8 i w § 18, jeżeli przerób lub zużycie dokonane zostało niezgodnie z przeznaczeniem towaru (art. 3 ust. 3, art. 10 ust. 3 i § 16 ust. 2).

Do art. 3 ust. 1.

§ 7. Za prywatno-prawne świadczenie rzeczy lub usług w rozumieniu art. 3 ust. 1 zdanie pierwsze uważa się świadczenie, które:

- 1) wynika z umowy bądź z innego tytułu prywatno-prawnego,

- 2) polega na przeniesieniu prawa własności, prawa używania rzeczy bądź też na wykonaniu pracy lub innej usługi.

§ 8. Świadczenie jest odpłatne, gdy świadczący osiąga za nie ekwiwalent w pieniądzu lub w jakiegokolwiek innej postaci. Okoliczność, czy świadczenia są wykonywane z zyskiem czy ze stratą, jest dla obowiązku podatkowego obojętna.

§ 9. W szczególności za prywatno-prawne odpłatne świadczenia rzeczy lub usług uważać należy:

- 1) sprzedaż za gotówkę bądź na kredyt lub zbycie drogą wymiany wszelkiego rodzaju surowców, półwyrobów, wyrobów i innych rzeczy ruchomych nabytych, wydobytych bądź wytworzonych przez sprzedawcę,
- 2) wytwarzanie na zamówienie wyrobów z własnych lub powierzonych materiałów oraz przerabianie powierzonych w tym celu rzeczy,
- 3) wykonywanie na zamówienie prac budowlanych, montażowych, instalacyjnych oraz innych prac i usług o charakterze przemysłowym lub rzemieślniczym,
- 4) udzielanie oprocentowanego kredytu oraz wykonywanie usług, mogących być przedmiotem czynności bankowych, jak: inkaso, winkulacja, udzielenie gwarancji itp.,
- 5) wykonywanie usług wynikających z umowy komisji, agencji, pośrednictwa, ekspedycji, przewozi, przechowania, zlecenia (biura wywiadowcze, biura informacyjne, przedsiębiorstwa powiernicze, przedsiębiorstwa strzeżenia cudzego mienia) itp. umów o świadczenie usług,
- 6) świadczenia przedsiębiorstw rozrywkowych, gastronomicznych, hoteli, pokojówumeblowanych, pensjonatów, biur reklamowych, buchalteryjnych, buchalteryjno-rewizyjnych, pisania podań, przepisywania na maszynach i tłumaczeń, zakładów leczniczych, zdrojowych, kąpielowych, pogrzebowych, rzeźni, chłodni itp.,
- 7) wynajmowanie rzeczy ruchomych, jak np. pojazdów, łodzi, koni, rowerów, filmów, książek, ubrań, aparatów zręczności itp.,
- 8) świadczenia adwokatów, obrońców sądowych, notariuszów, inżynierów, budowniczych, techników budowlanych, mierniczych, tłumaczy przysięgłych, rzeczników patentowych, maklerów, lekarzy, felczerów, techników dentystrycznych, położnych, pielęgniarek, kosmetyków itp. osób, wykonujących zajęcia zawodowe.

§ 10. 1. Świadczenie jest zawodowe, gdy wykonywane jest w okolicznościach, które wskazują, że zamiarem świadczącego jest wykonywać tego rodzaju świadczenia w sposób częstotliwy, aby mieć stąd główne lub uboczne źródło przychodów, chociażby nawet świadczenie było wykonane jednorazowo.

2. Za zawodowe uważać należy w szczególności wszelkie świadczenia, wykonywane w zakresie przedsiębiorstw: handlowych, przemysłowych, górniczych, komunikacyjnych, bankowych, usługowych lub innych przedsiębiorstw zarobkowych.

3. Nie uważa się jednak za świadczenie zawodowe:

- 1) sprzedaży całego przedsiębiorstwa, nie mającej charakteru likwidacji (§ 83 ust. 2), ani sprzedaży należących do przedsiębiorstwa rzeczy nieruchomości i ruchomych, przeznaczonych do trwałego używania w tym przedsiębiorstwie (inwestycje, inwentarz),
 - 2) wydzierżawiania nieruchomości, ruchomości lub praw majątkowych,
 - 3) wynajmowania nieruchomości albo ich części (lokali), o ile nie następuje w wykonywaniu przedsiębiorstwa usługowego (hotele, pensjonaty, zajazdy itp.).
4. Sprzedaż towarów i innych rzeczy, będących z przeznaczenia przedmiotem handlowego obrotu, ma charakter świadczenia zawodowego również w tym przypadku, gdy została dokonana w drodze egzekucji.

§ 11. 1. Nie podlegają podatkowi czynności Państwa ani innych związków publiczno-prawnych, za które pobierane są opłaty o charakterze publiczno-prawnym.

2. Nie podlegają podatkowi czynności komorników, weterynarzy państwowych lub samorządowych i innych osób wykonujących czynności publiczno-prawne i pobierających bezpośrednio od stron opłaty administracyjne lub inne należności o charakterze publiczno-prawnym w imieniu i na rachunek Państwa lub innego związku publiczno-prawnego, chociażby część tych opłat stanowiła przypadające na ich rzecz wynagrodzenie. Podlegają jednak podatkowi świadczenia notariuszów.

§ 12. Wydania towaru lub innej rzeczy bądź wykonania usługi, jeżeli czynności te odbywają się między poszczególnymi zakładami, należącymi do tego samego przedsiębiorstwa, nie uważa się za obrót.

§ 13. 1. Nie uważa się za wykonane na obszarze Państwa świadczenia, polegające na przesłaniu z zagranicy do Polski towaru lub udzieleniu kredytu osobie, mającej w Polsce zamieszkanie lub siedzibę.

2. Podlega jednak podatkowi świadczenie osoby fizycznej lub prawnej, mającej zamieszkanie lub siedzibę za granicą, gdy:

- 1) świadczenie wykonane jest przy pomocy utrzymanego w Polsce zakładu, biura, składu, wytwórni, pracowni lub innego trwałego urządzenia, bądź też tylko przez znajdującego się w Polsce pełnomocnika lub pracownika albo też
- 2) inne towarzyszące świadczeniu okoliczności wskazują, że zamieszkała (mająca siedzibę) za granicą osoba dysponuje znajdującą się na obszarze Polski rzeczą przed dostarczeniem jej nabywcy.

Do art. 3 ust. 2 pkt 2.

§ 14. Za pobranie towaru do konsumpcji własnej podatnika uważa się również pobranie wytworzonego lub przywiezionego z zagranicy towaru dla celów konsumpcyjnych członków rodziny podatnika lub jego pracowników, w celu czynienia darowizn, a także w celu odpłatnych, lecz nie zawodowych świadczeń w towarach.

Do art. 3 ust. 2 pkt 3 i art. 10 ust. 4.

§ 15. Przepis art. 10 ust. 4 stosuje się odpowiednio w przypadkach ubytków i braków towarów importowanych.

Do art. 3 ust. 3.

§ 16. 1. Za wartość sprzedażną towarów (półwyrobów), o której mowa w art. 3 ust. 3, uważa się cenę, za

którą sprzedano przerabiającemu lub zużywającemu towar, przeznaczony do przerobu lub zużycia.

2. Sprzedaż towaru po niższej cenie ze względu na przeznaczenie towaru traktuje się na równi z zastosowaniem do sprzedaży niższej stawki podatku lub zwolnienia od podatku.

Do art. 3 ust. 6.

§ 17. Określone w art. 3 ust. 6 pojęcie przerobu dotyczy towarów, do których mają zastosowanie przepisy art. 3 ust. 3 bądź przepisy, wydane na podstawie art. 3 ust. 9, nie dotyczy natomiast przerobu sposobem przemysłowym (art. 4 pkt 17) oraz czynności przygotowawczych, o których mowa w art. 7 ust. 2.

Do art. 3 ust. 9.

§ 18. Przepisy art. 3 ust. 2 i 3 rozciąga się na:

- 1) cukier w stanie nie przerobionym, jak również zawarty w importowanych wyrobach,
- 2) kwas węglowy,
- 3) bibułkę do palenia tytoniu,
- 4) spirytus zarówno w stanie naturalnym jak i w wyrobach,
- 5) tytoń i wyroby tytoniowe,
- 6) sól,
- 7) zapalki.

Do art. 4 pkt 1.

§ 19. 1. Wolne od podatku są:

- 1) świadczenia przedsiębiorstw państwowych oraz przedsiębiorstw pozostających pod zarządem państwowym, prowadzonych wyłącznie na potrzeby administracji państwowej, a jeżeli chodzi o przedsiębiorstwa państwowe, podległe Ministerstwu Obrony Narodowej, — również świadczenia, wykonywane wyłącznie na rzecz innych przedsiębiorstw wojskowych, Powszechnej Organizacji „Służba Polsce“ i Głównego Urzędu Kultury Fizycznej,
- 2) świadczenia przedsiębiorstw związków samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorstw, pozostających pod zarządem związków samorządu terytorialnego, prowadzonych wyłącznie na potrzeby administracji związków samorządu terytorialnego.

2. Za prowadzone wyłącznie na potrzeby administracji państwowej albo związków samorządu terytorialnego uważa się te przedsiębiorstwa państwowe albo związków samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorstwa pozostające pod zarządem państwowym albo związków samorządu terytorialnego, których świadczenia przeznaczone są wyłącznie na zaspokajanie potrzeb administracji państwowej albo związków samorządu terytorialnego. Świadczeniami takimi np. są: produkcja i dostawa wyłącznie na rzecz władz administracji państwowej lub związków samorządu terytorialnego urzędzeń biurowych, maszyn do pisania, maszyn do liczenia, książek, pism, druków, materiałów pisemnych itp.

3. W przypadkach, gdy przedsiębiorstwa państwowe lub związków samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorstwa, pozostające pod zarządem państwowym lub związków samorządu terytorialnego choćby częściowo wykonują świadczenia na inne potrzeby, aniżeli określone w ust. 1, podlegają podatkowi od wszystkich świadczeń, a więc również od świadczeń, wykonywanych na potrzeby administracji państwowej lub związków samorządu terytorialnego, a jeżeli chodzi o przedsiębiorstwa państwowe, podległe Ministerstwu Obrony Narodowej — również od świadczeń wykonywanych na rzecz innych

przedsiębiorstw wojskowych, Powszechnej Organizacji „Służba Polsce“ i Głównego Urzędu Kultury Fizycznej.

Do art. 4 pkt 5.

§ 20. Zakładami naukowymi w rozumieniu art. 4 pkt 5 są:

- 1) państwowe i publiczne szkoły oraz zakłady naukowe i wychowawcze,
- 2) szkoły artystyczne, podlegające nadzorowi Ministra Kultury i Sztuki z mocy dekretu z dnia 15 września 1944 r. o zakresie działania i organizacji Resortu Kultury i Sztuki (Dz. U. R. P. Nr 5, poz. 25),
- 3) prywatne szkoły oraz zakłady naukowe i wychowawcze, istniejące na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 343) oraz niepaństwowe szkoły wyższe, istniejące na podstawie dekretu z dnia 28 października 1947 r. o organizacji nauki i szkolnictwa wyższego (Dz. U. R. P. Nr 66, poz. 415),
- 4) szkoły organizowane dla celów wojskowych, bezpieczeństwa publicznego i zawodowo-sanitarne, o których mowa w art. 58 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389) oraz w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 343),
- 5) seminaria duchowne.

§ 21. Wolne od podatku są tylko świadczenia wobec uczniów lub wychowanków, polegające na nauczaniu i wychowywaniu tychże, natomiast inne świadczenia zakładów naukowych, w szczególności sprzedaż osobom trzecim wytworów pracy uczniów, podlegają opodatkowaniu na zasadach ogólnych z wyjątkiem przypadków określonych w § 118 pkt 11.

Do art. 4 pkt 6.

§ 22. 1. Dla działalności artystycznej w rozumieniu art. 4 pkt 6 decydujący jest zawód wykonującej tę działalność osoby fizycznej, nie zaś wartość artystyczna wykonanego przez nią dzieła.

2. Za wykonywanie działalności artystycznej uważa się wykonywanie zawodu malarza, grafika, rzeźbiarza, aktora, muzyka, kompozytora, reżysera, scenografa, kinooperatora oraz artysty fotografika, wykonującego swój zawód bez utrzymywania zakładu fotograficznego, przeznaczonego do obsługi publiczności. Wykonywania zawodu architekta nie uważa się za wykonywanie działalności artystycznej z wyjątkiem:

- a) brania udziału w konkursach w zakresie urbanistyki, architektury, sztuki dekoracyjnej, architektury wnętrz, architektury krajobrazu lub rzeźby, ogłaszanych za zgodą Ministra Odbudowy lub Ministra Kultury i Sztuki,
- b) sporządzania projektów w zakresie określonym w pkt a), w przypadku uznania tych projektów za posiadające wybitne wartości plastyczne przez specjalne organa Stowarzyszenia Architektów R. P. (SARP) w trybie ustalonym przez Ministra Odbudowy w porozumieniu z Ministrem Kultury i Sztuki.

§ 23. 1. Działalność, o której mowa w art. 4 pkt 6, wykonywana w ramach przedsiębiorstwa (np. przedsiębiorstwa wydawnictwa książek, czasopism, nut itp.), uważa się za połączoną z prowadzeniem przedsięwzię-

2. Wydawnictwo dzieła własnym nakładem uważa się zawsze za działalność zawodową w rozumieniu przepisów § 10 ust. 1, chociażby nakład był dokonany jednorazowo i bez zamiaru osiągnięcia zarobku.

Do art. 4 pkt 9.

§ 24. Świadczenia stowarzyszeń sportowych, polegające na udostępnianiu publiczności oglądania zawodów lub pokazów sportowych, podlegają opodatkowaniu.

Do art. 4 pkt 10.

§ 25. 1. Opodatkowaniu podlegają:

- 1) produkcje wokalne, muzyczne itp., wykonywane w zakładach gastronomicznych, przy czym podstawę opodatkowania stanowi obrót osiągnięty przez właściciela zakładu gastronomicznego bądź też przez organizatora tych produkcji,
 - 2) wyświetlanie filmów zarówno odrębne jak i w połączeniu z wszelkiego rodzaju produkcjami.
2. Natomiast wynagrodzenia osób biorących udział w tych produkcjach wolne są od podatku na zasadzie przepisów art. 4 pkt 6 bądź art. 4 pkt 36 dekretu.

Do art. 4 pkt 11.

§ 26. 1. Świadczenia sanatorium (domu zdrowia) i domu wypoczynkowego, prowadzonych przez zrzeszenie pracownicze, działające na podstawie prawa o stowarzyszeniach, lub przez związek zawodowy, wolne są od podatku tylko wówczas, gdy z sanatorium lub domu wypoczynkowego korzystają wyłącznie członkowie oraz rodziny członków zrzeszeń lub związków.

2. Korzystanie z sanatorium lub domu wypoczynkowego przez inne osoby, niż określone w ust. 1, powoduje opodatkowanie wszystkich świadczeń sanatorium lub domu wypoczynkowego, a więc również świadczeń wykonanych na rzecz osób, wymienionych w ust. 1.

Do art. 4 pkt 11 i 15.

§ 27. Rodzinę pracownika lub członka stowarzyszenia albo związku stanowią takie, znajdujące się w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa z pracownikiem albo członkiem stowarzyszenia lub zrzeszenia, osoby, którym z tytułu tego pokrewieństwa lub powinowactwa służy w myśl zarządzenia kierownictwa zakładu pracy, statutu lub regulaminu zrzeszenia bądź związku prawo do korzystania ze stołówki zakładu pracy, z urządzeń zrzeszenia lub związku.

Do art. 4 pkt 15.

§ 28. 1. Za świadczenia stołówki w rozumieniu art. 4 pkt 15 uważa się dostarczanie osobom korzystającym ze stołówki posiłków (śniadań, obiadów, kolacji).

2. Wolne od podatku są również świadczenia stołówek, prowadzonych wspólnie przez dwa lub więcej zakładów pracy, zrzeszeń pracowniczych albo związków zawodowych wyłącznie dla pracowników i członków tych zakładów, zrzeszeń i związków, jak również dla rodzin pracowników i członków, oraz stołówek, z których usług korzystają pracownicy i członkowie rodziny pracowników i członków innych zakładów pracy, zrzeszeń pracowniczych i związków zawodowych na warunkach ustalonych dla pracowników i członków zakładów, zrzeszeń i związków, prowadzących stołówki.

§ 29. Jeżeli ze stołówki korzystają również osoby nie wymienione w art. 4 pkt 15, to podatkwowi podlegają wszystkie świadczenia stołówki, a więc również i świadczenia na rzecz osób, wymienionych w art. 4 pkt 15.

Do art. 4 pkt 17.

§ 30. Za gospodarstwo rolne uważa się gospodarstwo w rozumieniu przepisów o podatkach komunalnych.

§ 31. Sprzedaż wytworów własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego, przerobionych sposobem przemysłowym, podlega podatkowi bez względu na to, czy jest dokonywana przy utrzymywaniu w tym celu stałych miejsc sprzedaży poza obrębem własnych lub dzierżawionych gruntów.

§ 32. 1. Za przerób wytworów gospodarstwa rolnego sposobem przemysłowym uważa się przerób, wykonywany przy użyciu maszyn oraz napędu mechanicznego, wodnego lub powietrznego w przeznaczonych na ten cel otwartych lub zamkniętych pomieszczeniach.

2. Nie uważa się za przerób płodów sposobem przemysłowym wszelkiego rodzaju czynności, dotyczących czyszczenia, sortowania, wietrzenia, rozdzielania na części, choćby wykonywanych przy użyciu maszyn lub napędu mechanicznego, o ile czynności tych dokonuje się w obrębie gospodarstwa rolnego.

3. Określone w ust. 1 i 2 pojęcie przerobu wytworów gospodarstwa rolnego sposobem przemysłowym nie dotyczy przerobu, o którym mowa w art. 3 ust. 6.

4. Przez stałe miejsce sprzedaży rozumie się zamknięte lub otwarte pomieszczenie lub ściśle określony teren (np. sklep, budka, stragan), poza obrębem gospodarstwa rolnego, zajmowane nieprzerwanie dłużej niż przez trzy dni w celu sprzedaży wytworów gospodarstwa rolnego. Sprzedaż z wozu, kosza itp. na oznaczonym miejscu uważa się także za stałe miejsce sprzedaży, jeżeli sprzedaż ta trwa nieprzerwanie dłużej niż trzy dni.

§ 33. Sprzedaż wytworów własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego przy utrzymywaniu w tym celu stałych miejsc sprzedaży na targach i jarmarkach, trwających ponad trzy dni, uważa się za przedsiębiorstwo handlu jarmarcznego.

§ 34. Nabycie ziemiopłodów, na pniu, owoców na drzewach i krzewach lub ryb znajdujących się w wodach zamkniętych albo otwartych nie ma charakteru dzierżawy gospodarstwa rolnego (ogrodniczego) lub rybnego, a sprzedaż nabytych w ten sposób płodów nie korzysta ze zwolnienia od podatku w myśl art. 4 pkt 17.

§ 35. 1. Przez gospodarstwo mleczne rozumie się prowadzenie hodowli zwierząt wyłącznie w celu uzyskania mleka i przetworów mlecznych.

2. Sprzedaż drzewa na pniu przez właściciela lub dzierżawcę obszaru leśnego nie podlega podatkowi, chociażby właścicielem lub dzierżawcą był kupiec.

Do art. 4 pkt 20 i 21.

§ 36. 1. Świadczenia, wymienione w art. 4 pkt 20 i 21, wykonywane są ubocznie, jeżeli stanowią dodatkowe źródło dochodu rolnika lub pracownika rolnego, których głównym źródłem dochodu jest gospodarstwo rolne lub praca w gospodarstwie rolnym.

2. Wytwarzanie wina, piwa, cukru, spirytusu, octu i wyrobów tytoniowych oraz uprawa tytoniu nie są przemysłem domowym w rozumieniu art. 4 pkt 20.

§ 37. Wykonywane przez rolnika lub pracownika rolnego furmaństwo nie ma charakteru świadczeń, wymienionych w art. 4 pkt 20.

§ 38. Za członków najbliższej rodziny uważa się małżonka, krewnych i powinowatych, pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą, wy-

konującą przemysł ludowy lub domowy, pracę chałupniczą albo rzemieślniczą, dostawę produktów leśnych i łąkowych.

Do art. 4 pkt 22.

§ 39. Kwoty otrzymane przez Centralny Związek Spółdzielczy, centrale spółdzielni bądź centrale spółdzielczo-państwowe tytułem opłat od spółdzielni, jak również kwoty otrzymywane przez Centralny Związek Spółdzielczy tytułem opłat od central spółdzielni i central spółdzielczo-państwowych, są wolne od podatku, jeżeli opłaty nie przekraczają:

- 1) 0,10% obrotów spółdzielni (central spółdzielni, central spółdzielczo-państwowych), podlegających opodatkowaniu według stawek podatku przewidzianych w art. 8, bądź ustalonych na podstawie art. 19,
- 2) 0,20% pozostałych obrotów spółdzielni (central spółdzielni, central spółdzielczo-państwowych).

Do art. 4 pkt 24.

§ 40. Za rolników członków spółdzielni w rozumieniu art. 4 pkt 24 uważa się również te osoby fizyczne, nie posiadające własnych lub dzierżawionych gospodarstw rolnych, lecz posiadające poza obszarem gminy miejskiej gospodarstwa hodowlane, które dostarczają do spółdzielni produkty pochodzące z tego gospodarstwa.

Do art. 4 pkt 25.

§ 41. Przepis art. 4 pkt 25 ma odpowiednie zastosowanie w przypadkach wykonywania świadczeń bezpośrednio na rachunek central spółdzielczo-państwowych (§ 93).

Do art. 4 pkt 27.

§ 42. Zwolnieniu od podatku podlegają świadczenia wykonywane w ramach zgodnej ze statutem działalności spółdzielni parcelacyjno-osadniczej z tym jednak, że w zakresie prowadzonego przez spółdzielnię gospodarstwa rolnego zwolnienie od podatku zależy od warunków określonych w art. 4 pkt 17.

Do art. 4 pkt 28.

§ 43. Zwolnieniu od podatku na podstawie art. 4 pkt 28 podlegają świadczenia ośrodków maszynowych gminnych spółdzielni „Samopomoc Chłopska“, wykonywane w ramach zgodnej ze statutem (regulaminem) działalności tych ośrodków.

Do art. 4 pkt 30.

§ 44. Za kredyty długoterminowe uważa się wszelkiego rodzaju kredyty inwestycyjne udzielane w ramach państwowych planów inwestycyjnych.

Do art. 4 pkt 33.

§ 45. 1. Za eksport uważa się wywóz surowców, półwyrobów i wyrobów gotowych poza granice celne Państwa. Za sprzedaż eksportową należy uważać również eksport, dokonany za pośrednictwem komisanta lub agenta, a co do przedsiębiorstw państwowych, państwowo-spółdzielczych i pozostających pod zarządem państwowym — również dokonaną z przeznaczeniem na eksport sprzedaż określoną w art. 4 pkt 33 przedsiębiorstwom, dokonującym wywozu towarów poza granice celne Państwa. Wolne od podatku z tytułu sprzedaży eksportowej są zatem osoby, które dokonały

sprzedaży eksportowej w imieniu i na rachunek własny, osoby, w imieniu których i na których rachunek bądź na których rachunek dokonano tej sprzedaży, jak również wymienione w art. 4 pkt 33 przedsiębiorstwa dokonujące sprzedaży innym, określonym w tym przepisie przedsiębiorstwom z przeznaczeniem na eksport.

2. Dokonanie eksportu powinno być udowodnione prawidłowymi księgami handlowymi oraz deklaracjami wywozowymi bądź kwitami celnymi, przewidzianymi w § 55 (wzory Nr 9 i 10) i w § 56 (wzór Nr 11) rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 9 października 1934 r. (przepisy wykonawcze do prawa celnego — Dz. U. R. P. Nr 90, poz. 820).

3. W razie niemożności przedstawienia przez podatnika deklaracji wywozowych lub kwitów celnych — władze podatkowe powinny przyjąć jako dowód dokonania eksportu inne wiarygodne dokumenty, jak np. zaświadczenia urzędów celnych, zaświadczenia eksportowe związków eksportowych, listy przewozowe, kosmosamenty itp.

4. Przedsiębiorstwa państwowe, państwowo-spółdzielcze i pozostające pod zarządem państwowym udowadniają prawo do zwolnienia od podatku zaświadczeniami dokonujących eksportu przedsiębiorstw określonych w art. 4 pkt 33, zawierającymi:

- 1) wymienienie przedsiębiorstwa, które dostarczyło towar przeznaczony na eksport, i określenie jego charakteru prawnego,
- 2) określenie rodzaju i wskazanie ilości nabytego towaru,
- 3) kwotę zapłaconą lub należną sprzedawcy według faktury za nabyty towar,
- 4) datę i numer faktury,
- 5) oświadczenie, że nabyty towar przeznaczony jest na eksport.

5. W przypadkach zwolnienia transakcji eksportowych od podatku na podstawie przedstawionego przez podatnika jednego z wymienionych w ust. 2, 3 i 4 dowodów — władza podatkowa zaznacza tę okoliczność na dowodzie.

6. Świadczenia z tytułu transakcji eksportowych, nie udowodnionych w sposób w ust. 2, 3 i 4 określony, nie korzystają ze zwolnienia i podlegają opodatkowaniu na zasadach ogólnych.

7. Wynagrodzenia, uzyskane przy eksporcie za czynności komisji, pośrednictwa, ekspedycji, przewozu itp., nie korzystają ze zwolnienia w myśl art. 4 pkt 33.

8. Transakcje sprzedaży towarów, zawierane z kontrahentami zagranicznymi, którzy te towary nabywają na polskim obszarze celnym dla osób przebywających na tym obszarze, nie są transakcjami eksportowymi.

9. Otrzymane przez eksportera premie wywozowe oraz zwrot cła nie stanowią obrotu podatkowego.

Do art. 4 pkt 34.

§ 46. Za świadczenia, wynikające z obrotu uszlachetniającego czynnego, należy uważać przerób na rachunek osób, mających zamieszkanie lub siedzibę za granicą, surowców oraz półwyrobów sprowadzonych spoza granic celnych Państwa, a wywiezionych poza te granice po przerobie.

§ 47. Dokonanie świadczeń określonych w paragrafie poprzedzającym winno być udowodnione:

- 1) prawidłowo prowadzonymi księgami handlowymi,
- 2) dokumentami, stwierdzającymi sprowadzenie surow-

ców bądź półwyrobów spoza granic celnych Państwa w celu dokonania przerobu,

- 3) dokumentami, stwierdzającymi dokonanie eksportu przerobionych towarów, przy czym mają odpowiednie zastosowanie przepisy § 45 ust. 1 do 7 i ust. 9.

Do art. 4 pkt 39.

§ 48. 1. Przez czynności, wymienione w art. 4 pkt 39 dekretu, rozumie się pracę osobistą drwala, masażysty, tragarza, praczki, prasowaczki, osób przewożących osoby i towary wózkami ręcznymi lub rowerowymi (bez napędu mechanicznego) itp. prace.

2. Świadczenia, wynikające z wykonywania wymienionych powyżej czynności, podlegają opodatkowaniu, jeżeli stanowią przedmiot działalności przedsiębiorstwa, zatrudniającego obce siły najemne, np. świadczenia pralni, wykonywanie masażu w gabinecie kosmetycznym, przedsiębiorstwa wyrębu lasu itp.

Do art. 4 pkt 40.

§ 49. 1. Przepisy art. 4 pkt 40 rozciąga się w zakresie zwolnienia od podatku towarów z tytułu:

- 1) zniszczenia towaru (art. 4 pkt 40 lit. a) i b) — na wszystkie towary wymienione w § 18,
- 2) zużycia na próbki do badań w laboratoriach oraz do badań naukowych (art. 4 pkt 40 lit. c) — na towary wymienione w § 18 z wyjątkiem kwasu węglowego,
- 3) przywozu z zagranicy przez podróżnych na osobisty użytek oraz jako bezpłatne próbki (art. 4 pkt 40 lit. d) — na towary wymienione w § 18 z wyjątkiem kwasu węglowego,
- 4) ubytków (art. 4 pkt 40 lit. f) w granicach:
 - a) norm zaniku — na spirytus,
 - b) norm wydajności — na spirytus,
- 5) przywozu określonego w art. 4 pkt 40 lit. g) — na wszystkie towary wymienione w § 18.

2. Przepisy art. 4 pkt 40 lit. a), b), c), f) stosuje się tylko w przypadkach, gdy podatek obrotowy, przypadający od obrotu ze sprzedaży towaru wytworzonego lub importowanego, nie został uiszczony bądź gdy został uiszczony nie według najwyższej stawki podatku, przewidzianej dla danego towaru (obrotu ze sprzedaży towaru). Uiszczony już podatek od obrotu ze sprzedaży towaru, który uległ następnie zniszczeniu, nie podlega zwrotowi.

Do art. 4 pkt 40 lit. b).

§ 50. 1. Za nieprzewidziane uważa się wypadki spowodowane działaniem siły wyższej, jak pożar, powódź itp., jak również inne, niezależne od woli podatnika względnie osoby odpowiedzialnej za podatek, zdarzenia, którym nie można normalnie zapobiec (np. rozlanie, stłuczenie opakowania).

2. Zwolnienie towaru od podatku na podstawie art. 4 pkt 40 lit. b) uzależnia się od zgłoszenia władzy podatkowej faktu zniszczenia towaru niezwłocznie po powstaniu zniszczenia, a w przypadkach uzasadniających zwłokę — najpóźniej w ciągu 24 godzin od chwili powzięcia wiadomości o fakcie zniszczenia. Zgłoszenie winno zawierać dokładne oznaczenie czasu powstania zniszczenia i wskazanie jego przyczyn wraz z odpowiednimi dowodami; w miarę możliwości załączone dowody winny także stwierdzać rodzaj i ilość zniszczonego towaru.

Do art. 4 pkt 40 lit. c).

§ 51. 1. Towary zużyte na próbki do badań w laboratoriach wytwórni produkujących te towary oraz do

badania naukowych są wolne od podatku, jeżeli jednorazowo nie przekraczają następujących ilości:

- 1) wino, moszcz winny i miód pitny . . . — 0.5 l
- 2) piwo — 0.5 l
- 3) cukier skrobiowy — 0.1 kg
- 4) sztuczne środki słodzące — 0.01 kg
- 5) karty do gry — 5 kart
- 6) drożdże (piekarniane) — 0.1 kg
- 7) kwas octowy — 0.1 kg
- 8) cukier — 0.1 kg

2. Łączna ilość pobranych w ciągu miesiąca próbek towarów nie może przekraczać 10 próbek (ust. 1) towaru, podlegającego tej samej stawce podatku.

Do art. 4 pkt 40 lit. d).

§ 52. Określa się jako wolne od podatku następujące ilości towarów, przywożonych z zagranicy przez podróżnych bądź na osobisty użytek, bądź przez kupców i agentów handlowych — jako bezpłatne próbki:

- 1) wino, moszcz winny i miód pitny — 1 butelka o pojemności nie przekraczającej 1 litra
- 2) piwo — 1 l
- 3) cukier skrobiowy (również w wyrobach) — 0.5 kg
- 4) sztuczne środki słodzące — 0.1 kg
- 5) karty do gry — 2 talie luzem
- 6) drożdże (piekarniane) — 0.1 kg
- 7) kwas octowy — 0.1 kg
- 8) cukier w stanie nieprzerobionym jak również zawarty w wyrobach — 1 kg
- 9) bibułka do palenia tytoniu — 2 arkusze albo 2 książeczki albo 2 pudełka gilz
- 10) spirytus oraz napoje spirytusowe — 1 butelka o pojemności nieprzekraczającej 1 litra
- 11) tytoń i wyroby tytoniowe — 200 g tytoniu albo 200 papierosów albo 80 cygar albo 40 g tabaki
- 12) sól — 0.5 kg
- 13) zapalki — 10 pudełek zawierających do 50 sztuk zapalek w jednym pudełku.

Do art. 4 pkt 40 lit. e).

§ 53. 1. Określa się jako maksymalną normę deputatu pracowniczego wolnego od podatku 1 litr piwa dziennie na jednego pracownika za każdy dzień faktycznego zatrudnienia.

2. Zwolnienie określone w ust. 1 dotyczy wyłącznie deputatów wydawanych w browarach i stosuje się tylko w przypadkach, w których umowa zbiorowa przewiduje wydawanie pracownikom deputatów.

Do art. 4 pkt 40 lit. f).

§ 54. 1. Za zanik uważa się naturalne straty, powstające przy wyrobie, przrobie, formowaniu (rozlewie), rozcieńczaniu, pakowaniu, magazynowaniu i przewozie towaru jako następstwa tych czynności.

2. Straty, przekraczające normy określone przepisami §§ 55—60, są ubytkami, podlegającymi opodatkowaniu.

§ 55. 1. Ustala się jako maksymalną granicę norm zaników przy wyrobie i przewozie wina:

- 1) przy wyrobie win musujących — 9% ilości wina naturalnego, wziętego do przerobu,
- 2) przy wyrobie win gazowanych — 3% ilości wina naturalnego, wziętego do przerobu,
- 3) przy wyrobie pozostałych win, moszczu winnego i miodu pitnego — 4% ilości otrzymanego półwyrobu po zakończeniu fermentacji głównej i odciedzeniu drożdży oraz części stałych,
- 4) przy przewozie napojów winnych w beczkach drewnianych niezależnie od rodzaju wina, czasu przewozu i sposobu odbioru — 0.2% ilości wysłanego napoju.

2. Normy zaników ustalone na podstawie ust. 1 oblicza się osobno dla każdego rodzaju napoju winnego bez prawa wzajemnego zaliczania. Prawo do wykorzystania norm zaników wygasa z chwilą wyczerpania zapasu napoju winnego bez prawa wzajemnego zaliczania.

3. Przez wzajemne zaliczanie (ust. 2) rozumie się potrącanie ubytku od nadwyżki bądź odwrotnie oraz wykorzystanie zaniku, dotyczącego jednego rodzaju wina, na pokrycie ubytków wina innego rodzaju. Za nadwyżkę uważa się ilość towaru, przewyższającą stan, wynikający z ksiąg.

§ 56. 1. Ustala się jako maksymalną granicę norm zaników przy wyrobie piwa 20% ilości otrzymanej brzezki gorącej w kotle warzelnym.

2. Normy zaników określa władza podatkowa dla każdego browaru na każdy rok obrachunkowy na podstawie badania faktycznych strat produkcyjnych w roku poprzedzającym. Dla nowopowstałych browarów normy zaników określa się na podstawie rzeczywistych strat browarów o podobnych urządzeniach technicznych i warunkach produkcji.

§ 57. Ustala się normę zaniku przy magazynowaniu cukru skrobiowego w wysokości 2% wagi netto cukru przyjętego w ciągu roku podatkowego do magazynu łącznie z pozostałością na początku roku podatkowego.

§ 58. 1. Ustala się jako maksymalną granicę norm zaników przy przrobie, pakowaniu i magazynowaniu sztucznych środków słodzących dla wszystkich tych faz łącznie — 1% produktu wziętego do przerobu, pakowania i magazynowania.

2. Przepisy § 56 ust. 2 stosuje się odpowiednio do sztucznych środków słodzących.

§ 59. Ustala się następujące normy zaników drożdży:

- 1) przy stratach spowodowanych wyschnięciem drożdży prasowanych i niesformowanych w czasie przechowywania ich w magazynie pod zamknięciem urzędowym — w wysokości faktycznych strat, zmniejszonych o ilość wody dodanej przy formowaniu tych drożdży w cegiełki,
- 2) przy stratach spowodowanych nadwagą przy formowaniu drożdży — w wysokości do 5% wagi cegiełki i do 1% wagi torebki drożdży suszonych,
- 3) przy użyciu drożdży do zacieru w drożdźowni — w wysokości faktycznie użytych drożdży.

§ 60. Ustala się następujące normy zaników spirytusu:

- 1) przy magazynowaniu spirytusu (surówki lub rektyfikatu):
 - a) w gorzelniach rolniczych — 0.4% ilości spirytusu, przyjętego w ciągu roku obrachunkowego (kam-

panii) do magazynowania łącznie z pozostałością na początku roku obrachunkowego (kampanii),

b) w rektyfikacjach, zakładach odwadniania, gorzelniach przemysłowych i owocowych — jako odsetek od ilości spirytusu, faktycznie magazynowanego, czyli od sum codziennych pozostałości według zapisów ksiąg magazynowych, mianowicie przy magazynowaniu:

A) surówki w zbiornikach: zmiennym — 0.002‰
stałym — 0.001‰

B) surówki w beczkach: zmiennym — 0.006‰
stałym — 0.003‰

C) rektyfikatu wszelkich gatunków w zbiornikach: zmiennym — 0.003‰
stałym — 0.0015‰

D) rektyfikatu wszelkich gatunków w beczkach: zmiennym — 0.01‰
stałym — 0.005‰

- 2) przy każdorazowym przelewie — dla wszystkich gatunków spirytusu — 0.15‰ ilości spirytusu wydanego z magazynu, przelanego w czasie przewozu lub przyjętego do magazynu systemem wagowym zgodnie z dokumentami przewozu bądź odbioru,
- 3) przy rektyfikowaniu (oczyszczaniu) surowego spirytusu oraz rektyfikatów niższych gatunków:
 - a) w aparatach okresowych o wydajności do 7000 l 100° rektyfikatu pierwszego gatunku na dobę — 0.75‰, a ponad 7000 l 100° rektyfikatu pierwszego gatunku na dobę — 0.65‰,
 - b) przy aparatach ciągłych o wydajności do 10.000 l 100° rektyfikatu pierwszego gatunku na dobę — 0.65‰, a ponad 10.000 l 100° rektyfikatu pierwszego gatunku na dobę 0.55‰
ilości surówki wziętej na aparat do czyszczenia,
- 4) przy powtórnym oczyszczaniu rektyfikatu pierwszego gatunku — wysokość norm zaników określonych w pkt 3 podlega zmniejszeniu o 0.25‰ (np. 0.75‰ — 0.25‰ = 0.50‰),
- 5) przy odwadnianiu spirytusu — 0.55‰ ilości spirytusu, wziętego na aparat celem odwodnienia,
- 6) przy przewozie spirytusu za każdy dzień przewozu:
 - a) w wagonach (cysternach) — 0.01‰
 - b) w beczkach — 0.04‰
- 7) przy przyjęciu spirytusu sposobem objętościowym, niezależnie od jego gatunku, gdy spirytus dostarczono:
 - a) w wagonach (cysternach) — 0.25‰
 - b) w beczkach — 0.35‰
 ilości przyjętego spirytusu,
- 8) przy rozlewie wódek czystych i spirytusu na cele domowo-lecznicze:
 - a) przy zastosowaniu baterii węglowych — 0.45‰
 - b) bez zastosowania baterii węglowych — 0.35‰
 ilości alkoholu zawartego w tych wyrobach, oddanych do magazynu,
- 9) przy rozlewie spirytusu skażonego ogólnym środkiem skażającym (denaturatu) — 0.25‰ ilości alkoholu zawartego w gotowym wyrobie, oddanym do magazynu.

§ 61. 1. Warunki stosowania norm zaników, o których mowa w §§ 55—60, oraz sposób ich obliczania, jak również sposób obliczania zapasu towarów i półwyrobów określają przepisy o specjalnym nadzorze podatkowym i odrębnym postępowaniu podatkowym.

2. Normy zaników (ust. 1) nie mają zastosowania do braku całych opakowań lub naczyń. Wyjątek stanowi brak naczyń szklanych, powstały wskutek stłuczenia, który może być objęty normami nie podlegających podatki zaników, jeżeli organa nadzoru podatkowego stwierdzą, że pozostałe resztki stłuczonych lub uszkodzonych naczyń szklanych odpowiadają ilości brakujących naczyń.

§ 62. 1. Normę wydajności przy przerobie spirytusu na eter ustala władza podatkowa jako przeciętną roczną normę indywidualną dla poszczególnych wytwórni eteru, przy czym norma wydajności spirytusu na 1 kg eteru nie może przekraczać 1.9 l alkoholu.⁴

2. Przepisy ust. 1 stosuje się do przerobu spirytusu drogą fermentacji octowej na kwas octowy, przy czym norma wydajności spirytusu na 1 kg bezwodnego kwasu octowego nie może przekraczać 1.3 l alkoholu.

Do art. 4 pkt 40 lit. g).

§ 63. Ze zwolnienia na podstawie art. 4 pkt 40 lit. g) korzystają również towary przywożone z zagranicy na potrzeby misji zagranicznych.

Do art. 5 ust. 2.

§ 64. W przypadku odpłaty w naturze obrotem jest wartość pieniężna odpłaty obliczona według cen rynkowych (giełdowych) z dnia transakcji.

§ 65. W przypadkach zamiany uważa się za obrót świadczenie tej strony lub tych stron, których świadczenie jest zawodowe.

§ 66. U podatników, do których mają zastosowanie przepisy art. 3 ust. 2 i 3 oraz przepisy wydane na podstawie art. 3 ust. 9, obrót podatkowy z tytułu ubytków, braków, deputatów pracowniczych, nie podlegających zwolnieniu od podatku, oraz pobrania do konsumpcji własnej towarów powstaje z chwilą powstania obowiązku ujawnienia tych faktów w księgowości, a jeżeli chodzi o ubytki lub braki drogowe — z chwilą ich powstania, w razie zaś niemożności ustalenia tej okoliczności — z chwilą ich stwierdzenia.

§ 67. 1. Nie wyłącza się z obrotu własnych kosztów podatnika, poniesionych przezeń w związku z wykonywaniem świadczeń (np. prowizja komisowa, wynagrodzenie za pośrednictwo, koszty transportu, należności celne, koszty przewozu poniesione przez przewoźnika itp.).

2. Natomiast nie stanowi obrotu zwrot wydatków i kosztów, poniesionych w zastępstwie (w imieniu) i na rachunek kontrahenta (opłaty sądowe wyłożone przez adwokata za klienta) w wysokości poniesionej i udowodnionej.

3. Odseki dyskontowe policzone przez podatnika przy otrzymaniu zapłaty w postaci weksli, jak również odsetki policzone przy transakcjach na kredyt bez przyjmowania weksli, wchodzą w skład obrotu podatkowego.

4. Dodatki na służbę i pracowników zatrudnionych u podatnika, pobierane przy świadczeniu rzeczy i usług (np. w zakładach gastronomicznych, hotelach, pensjonatach itp.), stanowią składową część obrotu podatkowego podatnika.

5. Strat na dłużnikach nie wyłącza się z podstawy opodatkowania.

§ 68. Nie mają charakteru odpłaty za spełnione świadczenia i nie stanowią obrotu dywidendy i udziały w zyskach, pobierane przez akcjonariuszów spółek akcyjnych i spółników spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, komandytowych, jawnych i spółek nie będących

spółkami handlowymi (spółek prawa cywilnego) oraz przez członków spółdzielni — z wyjątkiem pobierania dywidendy od akcji przez osoby, które trudnią się zawodowo czynnościami kredytowymi w rozumieniu art. 6 ust. 1.

Do art. 5 ust. 3.

§ 69. 1. Jeżeli w roku podatkowym nie została całkowicie wykonana umowa o świadczenie, wykonywane ze swej istoty w dłuższych okresach czasu, przy czym wynagrodzenie umówiono niepodzielnie za całość świadczenia, należy za obrót roczny uważać tylko kwoty rzeczywiście w roku podatkowym otrzymane na poczet odpłaty.

2. W przypadku, gdy rachunek, wystawiony po całkowitym wykonaniu umowy o świadczenie, nie został przez odbiorcę przyjęty, obrót stanowią również tylko kwoty rzeczywiście otrzymane w roku podatkowym na poczet odpłaty.

§ 70. 1. W przedsiębiorstwach budowlanych nie stanowią zapłaty w rozumieniu art. 5 ust. 3 kwoty otrzymane w roku podatkowym na poczet odpłaty za świadczenia (zaliczki), jeżeli w tym roku nie wykonano nawet częściowo umówionych świadczeń.

2. Zobowiązanie podatkowe, powstające w następnym roku podatkowym z tytułu całkowitego bądź tylko częściowego wykonania umówionych świadczeń, obejmuje wszystkie uprzednio otrzymane kwoty (zaliczki) na poczet odpłaty za te świadczenia.

3. Zasady wyrażone w ust. 1 i 2 mają odpowiednie zastosowanie w przypadku, gdy podatnik otrzymał w pewnym miesiącu roku podatkowego kwotę na poczet odpłaty za świadczenie, a wykonał to świadczenie częściowo bądź całkowicie w późniejszym miesiącu tego samego roku podatkowego.

§ 71. 1. Zasada wyrażona w § 69 ust. 1 ma również zastosowanie do świadczeń, polegających na wykonywaniu robót budowlanych, z tym jednak, że w przypadku wystawiania rachunków zaliczkowych (przejściowych) obrotem jest suma, wynikająca z tych rachunków.

2. Kwoty skreślone przez zleceniodawców z rachunków zaliczkowych (przejściowych) wyłącza się z obrotu według zasad art. 5 ust. 6.

3. W przypadku, gdy rachunek, wystawiony po całkowitym wykonaniu umowy o roboty budowlane, nie został przez zleceniodawcę przyjęty, rachunek ten traktuje się na równi z rachunkiem zaliczkowym (przejściowym) według zasad ust. 1 i 2.

4. Po wystawieniu rachunku za całość świadczenia i przyjęciu go przez zleceniodawcę za obrót uważa się kwotę, wystawionego rachunku, zmniejszoną o kwoty otrzymane uprzednio na poczet odpłaty za świadczenie, a w przypadku wystawienia rachunków zaliczkowych (przejściowych) — kwotę rachunku wystawionego za całość wykonanego świadczenia, zmniejszoną o sumę rachunków zaliczkowych (przejściowych).

Do art. 5 ust. 4.

§ 72. Przy wykonywaniu zajęcia zawodowego (art. 26 pkt 5 lit. c), d), e) przyjęcie wekslu stanowi zapłatę otrzymaną, jeżeli weksel został w roku podatkowym zdyskontowany.

Do art. 5 ust. 6.

§ 73. 1. Wyłożone za nabywcę koszty przewozu i ubezpieczenia towarów, udowodnione prawidłowo pro-

wadzonymi księgami, podlegają wyłączeniu z obrotu, jeżeli cenę towaru umówiono loco miejsce wysłania.

2. Przez bonifikatę i skonto rozumie się zmniejszenie umówionej pierwotnie i należnej podatnikowi odpłaty za spełnione przezeń świadczenia.

3. Wartości zwróconych podatnikowi towarów oraz udzielonych przez podatnika bonifikat i skonto nie wyłącza się z obrotu, jeżeli:

- 1) towary zwrócono bądź bonifikaty lub skonta udzielono później, aniżeli w roku następującym po roku podatkowym, w którym dokonano transakcji,
- 2) podatnik w roku podatkowym, w którym udzielił bonifikaty bądź skonta albo w którym zwrócono mu towar, bądź też w roku, w którym dokonał transakcji, nie prowadził prawidłowych ksiąg.

§ 74. 1. Przez odsetki prolongacyjne rozumie się odsetki, mające charakter odsetek zwłoki, pobranych z powodu nieuiszczenia ceny za rzecz w terminie umówionym przy zawarciu transakcji z powodu sprolongowania pierwotnie ustalonego terminu płatności. Za odsetki prolongacyjne uważa się również odsetki zwłoki zaliczane w razie niewykupienia w terminie rachunku za dostawę towarów, oddanego do inkasa do banku stosownie do przepisów obowiązujących w sprawie rozliczeń za dostawy towarów.

2. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania w razie sprolongowania terminów zwrotu pożyczek, udzielonych przez osoby trudniące się zawodowo czynnościami kredytowymi w rozumieniu art. 6 ust. 1.

Do art. 6 ust. 1.

§ 75. 1. Przez czynności kredytowe rozumie się:

- 1) czynności bankowe przedsiębiorstw bankowych w rozumieniu art. 24 i 25 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1928 r. o prawie bankowym (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr 34, poz. 321 i z 1946 r. Nr 2, poz. 10),
- 2) czynności innych osób fizycznych i prawnych, które mogłyby być czynnościami przedsiębiorstw bankowych w rozumieniu powołanego wyżej rozporządzenia.

2. Pobieranie odsetek z tytułu czynności kredytowych stanowi obrót, jeżeli odbywa się w ramach zawodowego wykonywania tych czynności.

§ 76. 1. Obrót z czynności kredytowych składa się z dwu rodzajów:

- 1) z sumy należnych lub uiszczonych odsetek i innych wynagrodzeń za świadczenia (np. prowizja, komi-sowe),
- 2) z zysku brutto z dokonanych operacji obcymi walutami, dewizami i wszelkiego rodzaju papierami wartościowymi.

2. Za zysk brutto, osiągnięty z operacji obcymi walutami, dewizami i wszelkiego rodzaju papierami wartościowymi uważa się nadwyżkę ceny uzyskanej przy sprzedaży ponad cenę nabycia bądź też, gdy nabycie nastąpiło w ubiegłych okresach operacyjnych, a podatnik nie może udowodnić ceny nabycia sprzedanych walorów — ponad ich wartość, wykazaną w bilansie otwarcia danego okresu operacyjnego. Nadwyżkę powyższą należy pomniejszyć o sumę strat, poniesionych przy sprzedaży walut obcych, dewiz i wszelkiego rodzaju papierów wartościowych w roku podatkowym, obliczoną według zasad analogicznych. Wpływy z kuponów od wszelkiego rodzaju papierów wartościowych wchodzi zawsze w skład drugiego rodzaju obrotu z czynności kredytowych (ust. 1 pkt 2) i podlegają opodatkowaniu

bez względu na to, czy papiery wartościowe traktowane są jako lokata kapitału, czy też jako towar, oraz niezależnie od tego, czy wysokość odsetek może być z góry obliczona (np. przy obligacjach, listach zastawnych), czy też zależy od wyników gospodarczych przedsiębiorstwa, a więc od wysokości jego dochodu (np. akcje).

3. Straty, poniesione w jednym rodzaju obrotów, nie podlegają potrąceniu od drugiego rodzaju obrotów.

4. Z obrotu, określonego w art. 6 ust. 1 dekretu, nie mogą być potrącane żadnego rodzaju koszty, związane z wykonywaniem świadczeń w zakresie operacji kredytowych, a w szczególności koszty redyskonta weksli.

5. Nie wlicza się do obrotu podatkowego kwot pobranych od klientów na pokrycie wydatków na książeczki czekowe, koszty protestu, kurtaż, asekurację, porto, telegramy itp., jak również kwot, pobranych na pokrycie kosztów ponoszonych w związku z udzielaniem oraz realizowaniem kredytów (koszty oceny, ekspertyzy, lustracji i kontroli), po udowodnieniu, że kwoty te stanowią zwrot wydatków faktycznie poniesionych w zastępstwie klientów. Nie wymaga się udowodnienia kwoty kosztów, poniesionych w zastępstwie klienta, jeżeli kwota tych kosztów mieści się w granicach ryczałtów ustalonych przez Ministra Skarbu. W przypadku, gdy kwoty pobrane przy takiej transakcji przekraczają wydatki faktycznie poniesione bądź granice ustalonych ryczałtów, podlegają one w całości opodatkowaniu.

Do art. 6 ust. 2, 3 i 4.

§ 77. Przez inne wynagrodzenia za wykonane usługi rozumieć należy inne poza prowizją wynagrodzenia komisanta lub pośrednika, należne z tytułu wykonywania czynności komisji bądź pośrednictwa.

Do art. 6 ust. 2 i 3.

§ 78. 1. Przez czynności komisowej sprzedaży rozumie się — zgodnie z przepisami kodeksu handlowego (art. 581) — podejmowanie się sprzedaży rzeczy ruchomych (towarów itp.) lub papierów wartościowych w imieniu własnym, a na rachunek innej osoby (komitenta).

2. Niespełnienie przy komisie sprzedaży chociażby jednego z warunków, wymienionych w art. 6 ust. 2 pkt 1 — 4, pociąga za sobą opodatkowanie całkowitej odpłaty, jaka przypadłaby komisantowi, gdyby dokonał tej czynności na rachunek własny, według stawek podatkowych, przewidzianych dla danego rodzaju obrotu.

§ 79. W przypadku, gdy czynności komisowej sprzedaży lub komisowego zakupu wykonują z nakazu władz nadzorczych przedsiębiorstwa i instytucje państwowe oraz przedsiębiorstwa, pozostające pod zarządem państwowym, nakaz taki traktuje się na równi z umową pisemną lub korespondencją w rozumieniu art. 6 ust. 2 pkt 2.

Do art. 6 ust. 4.

§ 80. Przez pośrednictwo rozumie się wszelkie czynności, w których wyniku następuje się osobom trzecim sposobność do zawarcia między nimi jakiegokolwiek umowy albo pośredniczy się przy jej zawarciu.

Do art. 6 ust. 5.

§ 81. 1. W przypadkach, w których ekspedytor podjął się przesłania za oznaczoną w umowie sumę ryczałtową tzn. bez obowiązku wyliczenia się wobec klienta (zleceniodawcy) z wysokości rzeczywiście poniesionych wydatków i kosztów, podstawę opodatkowania stanowi

całkowita suma ryczałtowego wynagrodzenia bez jakichkolwiek odliczeń.

2. Wynagrodzenie jest ryczałtowe nie tylko w tym przypadku, gdy umówiono je łącznie za całą przesyłkę, lecz także wtedy, gdy zostało oznaczone jednostkowo, a więc za określony ciężar lub sztukę oraz odległość.

3. Od obrotu przewoźnika (art. 613 kodeksu handlowego) nie odlicza się kosztów przewozu także w tym przypadku, gdy przewoźnik dysponuje obcymi środkami przewozowymi.

Do art. 6 ust. 6.

§ 82. Za wartość sprzedażną towarów i półwyrobów wytwarzanych przez państwowe przedsiębiorstwa monopolowe uważa się najwyższą cenę detaliczną wyrobu lub półwyrobu (np. w przypadku stwierdzenia ubytku lub innego braku albo zużycia niezgodnie z przeznaczeniem spirytusu przeznaczonego dla celów przemysłowych — wartość sprzedażną przyjmuje się w wysokości detalicznej ceny spirytusu dla celów domowo-leczniczych).

Do art. 6 ust. 7.

§ 83. 1. Przepis art. 6 ust. 7 nie ma zastosowania w przypadkach przekształcenia formy prawnej przedsiębiorstwa lub połączenia dwóch lub więcej przedsiębiorstw.

2. Sprzedaży całego przedsiębiorstwa nie uważa się za likwidację przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 6 ust. 7, jeżeli nabywca prowadzi nadal nabyte przedsiębiorstwo.

§ 84. Za obliczoną według cen rynkowych wartość towarów (półwyrobów) w rozumieniu art. 6 ust. 7 uważa się ich sprzedażną wartość rynkową.

§ 85. Podatnik obowiązany jest zawiadomić o zamierzonej likwidacji (ostatecznym zaprzestaniu działalności czyli zamknięciu) przedsiębiorstwa właściwą w sprawach podatku obrotowego władzę podatkową w terminie co najmniej jednego miesiąca przed dniem likwidacji.

§ 86. Do obrotów, obliczanych na podstawie cen rynkowych towarów, stosuje się stawki podatku, jakie były właściwe dla obrotów, osiągniętych ze świadczeń rzeczy, w zależności od tego, czy pozostały w dniu likwidacji towar został przez podatnika wytworzony na rachunek własny, czy też nabyty w celu sprzedaży i nie przerobiony, przy czym przepisy § 101 ust. 3 i 4 mają odpowiednie zastosowanie.

§ 87. 1. Sprzedaż polikwidacyjna (dokonywana po ostatecznym zaprzestaniu działalności, czyli zamknięciu przedsiębiorstwa) nie podlega oddzielnemu opodatkowaniu podatkiem obrotowym, jeżeli:

- 1) został sporządzony na dzień likwidacji dokładny spis w dwóch egzemplarzach remanentu towarów, określonych w art. 6 ust. 7,
- 2) sprzedawca wystawia z zachowaniem kopii kolejno numerowane rachunki na sprzedaż towarów, pochodzących z likwidowanego przedsiębiorstwa, z zaznaczeniem pozycji spisu remanentu, której transakcja sprzedaży dotyczy,
- 3) sprzedaż polikwidacyjna nie przekracza trzech miesięcy, licząc od dnia likwidacji przedsiębiorstwa.

2. Upoważnia się dyrektorów izb skarbowych do przesuwania w uzasadnionych przypadkach na prośby podatników terminu określonego w ust. 1 pkt 3 do sześciu miesięcy od dnia likwidacji przedsiębiorstwa.

Do art. 7 ust. 1 pkt 1.

§ 88. 1. Przez wykonywanie przedsiębiorstwa wydawnictwa książek, dzienników oraz czasopism rozumieć należy sprzedaż książek, dzienników oraz czasopism własnego nakładu oraz zamieszczanie w tych książkach, dziennikach oraz czasopismach ogłoszeń i reklam.

2. Stawka, przewidziana dla obrotów osiągniętych przez wydawnictwa książek, dzienników oraz czasopism (art. 7 ust. 1 pkt 1), ma zastosowanie zarówno do tych przedsiębiorstw, które drukują książki, dzienniki oraz czasopisma we własnych zakładach graficznych, jak i do tych, które druk książek, dzienników oraz czasopism zlecają obcym zakładom graficznym.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do wydawnictw atlasów, map, globusów i nut.

**Do art. 7 ust. 1 pkt 2 lit. b) i c),
pkt 5 lit. a), pkt 6 i pkt 7 lit. b).**

§ 89. Do obrotów, osiągniętych z wynagrodzeń: za przerób, za czynności przygotowawcze, wymienione w § 95, za wytwarzanie wyrobów bądź półwyrobów z cudzych materiałów, ma zastosowanie stawka przewidziana w art. 7 ust. 1 pkt 7 lit. b).

§ 90. Uznaniu za obrót wynagrodzeń, o których mowa w § 89, nie stoi na przeszkodzie okoliczność, że przerabiający lub wytwórca dodaje własne materiały pomocnicze do materiałów zasadniczych, dostarczonych przez zamawiającego, a będących przedmiotem przerobu lub służących do wytworzenia wyrobów bądź półwyrobów.

§ 91. Krajowy przedsiębiorca, który przerabia lub wytwarza wyroby bądź półwyroby z materiałów należących do firmy zagranicznej i na skutek zleceń firmy zagranicznej dostarcza na jej rachunek krajowym odbiorcom przerobione lub wytworzone wyroby bądź półwyroby, opłaca podatek:

- 1) od wynagrodzenia za przerób lub wytworzenie wyrobów bądź półwyrobów oraz
- 2) od pełnego obrotu, osiągniętego ze sprzedaży tych wyrobów bądź półwyrobów, przy której działa w charakterze komisanta bądź ajenta, posiadającego towary lub dysponującego nimi, z wyjątkiem przypadków przewidzianych w art. 6 ust. 2 zdanie trzecie.

§ 92. 1. W młynach obrotem jest:

- 1) przy przemiele gospodarczym — wynagrodzenie bądź to w pieniądzu, bądź w naturze (tzw. miarka) za przemiał,
- 2) przy przemiele handlowym — odpłata za świadczenie rzeczy, tj. za sprzedaż lub wymianę produktów przemiału.

2. W przypadku odpłaty w naturze stosuje się przepisy § 64.

3. Przemiał jest gospodarczy, gdy przedsiębiorca z przyjętego do przemiału zboża zatrzymuje część zboża tytułem wynagrodzenia, a właściciel pozostałej ilości zboża otrzymuje wszystkie produkty, jakie powstały z przemielenia. Nie stoi na przeszkodzie przyjęciu za obrót wynagrodzenia za przemiał fakt wydania od razu przez przedsiębiorcę z posiadanych zapasów produktu gotowego, jeżeli zapasy te pochodzą z wynagrodzenia za przemiał dokonany poprzednio dla innych osób oraz jeżeli wydawany z posiadanych zapasów produkt gotowy jest tego samego gatunku i znajduje się w tym samym stosunku, w jakim by je otrzymał klient po przemieleniu zboża własnego w sposób przez niego żądany.

4. W razie niedotrzymania choćby jednego z warunków, wymienionych w poprzedzającym ustępie, przemiał jest handlowy.

5. Odliczane przez młyny w związku z dokonywaniem przez nie przemiału zboża obcego tytułem nieuniknionego przy procesach przemiałowych ubytku naturalnego — tzw. rozkurzu — pewne ilości zboża, odpowiadające rzeczywistemu ubytkowi, nie stanowią wynagrodzenia za przemiał.

6. Odpłata, uzyskana ze sprzedaży produktów, otrzymanych z przemiału zboża, pochodzącego z wynagrodzenia za przemiał (miarka), jest obrotem, podlegającym opodatkowaniu jako przemiał handlowy.

7. Przy przemiele gospodarczym mają zastosowanie stawki podatku, przewidziane w art. 7 ust. 1 pkt 7 lit. b), natomiast przy przemiele handlowym — stawki podatku, przewidziane w art. 7 ust. 1 pkt 2 lit. b), pkt 5 lit. a) i pkt 6 oraz w art. 10 ust. 6.

Do art. 7 ust. 1 pkt 2 lit. c).

§ 93. Przewidziana w art. 7 ust. 1 pkt 2 lit. c) stawka podatku 1.50% dotyczy również obrotów central spółdzielczo-państwowych, odpowiadających warunkom w tym przepisie określonym.

Do art. 7 ust. 1 pkt 3.

§ 94. 1. Do obrotu osiągniętego z czynności kredytowych w postaci zysku z dokonanych operacji obcymi walutami, dewizami i wszelkiego rodzaju papierami wartościowymi ma zastosowanie stawka podatku, przewidziana w art. 7 ust. 1 pkt 10 dekretu.

2. Do obrotu przedsiębiorstw bankowych, osiągniętego ze świadczeń innego rodzaju niż czynności kredytowe w rozumieniu art. 6 ust. 1, np. z tytułu komisowej sprzedaży towarów, stosować należy stawki właściwe dla obrotu z tytułu tego rodzaju świadczeń.

Do art. 7 ust. 2.

§ 95. 1. Za czynności przygotowawcze, nie polegające na przerobie towarów w rozumieniu art. 7 i nie stanowiące również przerobu, o którym mowa w art. 3 ust. 6, uważać należy w szczególności:

- 1) składanie (montowanie) przedmiotów, jak zegarki, wieczne pióra, gramofony, rowery itp., polegające na złożeniu gotowych części bez użycia w tym celu urządzeń mechanicznych, maszyn lub bardziej skomplikowanych narzędzi oraz bez dokonania obróbki mechanicznej poszczególnych części (jak np. cięcie blachy, wyginanie, falcowanie, lutowanie itp.),
- 2) przystosowanie do spożycia artykułów spożywczych bez zmiany ich istotnych własności i składników i bez dodania innych materiałów (jak np. palenie kawy, pasteryzacja mleka itp.),
- 3) sortowanie, suszenie, kranianie, mielenie, rozcieńczanie itp. czynności, konieczne do właściwego rozdziału towarów, a wykonywane bez użycia bardziej skomplikowanych urządzeń mechanicznych oraz bez stosowania mechanicznej siły napędowej,
- 4) pakowanie, rozlewanie, butelkowanie, lakowanie, składanie, zwijanie, znakowanie towarów itp. czynności, mające na celu racjonalne formy sprzedaży lub reklamy, chociażby przy czynnościach tych stosowano bardziej skomplikowane urządzenia oraz mechaniczną siłę napędową,
- 5) zdobienie kapeluszy, przystosowywanie do sprzedaży gotowych ubiorów przez drobne poprawki i uzupełnienia, heblowanie i przerynianie desek, bejcowanie

nie mebli i czynienie w nich drobnych poprawek i uzupełnień itp. czynności, mające na celu przystosowanie towaru do indywidualnych gustów i potrzeb kupujących lub dołączenie do niego gotowych części, o ile czynności te nie zmieniają istotnego przeznaczenia i wartości sprzedawanego przedmiotu oraz wykonywane są przy pomocy pracy ręcznej,

- 6) pranie, czyszczenie, prasowanie, dekatyzowanie itp.
2. Ubój zwierzęcia nie ma charakteru czynności przygotowawczej.

Do art. 8 ust. 1 i art. 19.

§ 96. 1. Obrót ze sprzedaży towarów, podlegających w dniu 31 grudnia 1948 r. akcyzie bądź opłacie monopolowej i znajdujących się w tym dniu w wolnych składach, podlega stawkom podatku, przewidzianym w art. 8 lub w przepisach wydanych na podstawie art. 19.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również do towarów wysłanych przed dniem 1 stycznia 1949 r. pod węzłem akcyzy bądź opłaty monopolowej do wolnych składów.

3. Przepisy art. 3 ust. 2 i art. 10 ust. 4 stosuje się odpowiednio do towarów określonych w ust. 1.

Do art. 8 ust. 9.

§ 97. Surowce, jakich wolno używać do wyrobu towarów, o których mowa w art. 8 ust. 1, oraz warunki wyrobu towarów określają przepisy o specjalnym nadzorze podatkowym i odrębnym postępowaniu podatkowym.

Do art. 9 ust. 1.

§ 98. 1. W przypadkach sprzedaży komisowej stawki podatku, wymienione w art. 9 ust. 1, stosuje się do obrotów osiągniętych przez komitenta.

2. W przypadku niedopełnienia przez komisanta warunków, określonych w art. 6 ust. 2 pkt 1 — 4, do obrotu komisanta, ustalonego w myśl art. 6 ust. 2 zdanie drugie, stosuje się stawki podatku przewidziane w art. 7.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do zleceniodawcy i pośrednika (agenta) przy sprzedaży towarów wymienionych w art. 9 ust. 1.

Do art. 9 ust. 1 lit. c), f), g), h) i), l), n).

§ 99. Za towary pochodzenia zagranicznego uważa się towary wytworzone poza granicami Państwa bez względu na to, kiedy nastąpiło wprowadzenie ich na obszar Państwa.

Do art. 9 ust. 1 lit. h).

§ 100. 1. Za futra szlachetne pochodzenia krajowego uważa się: bobry, nutrie (bobry błotne), karakuły, wydry, lisy (srebrne, niebieskie, platynowe, krzyżaki), nurki, tumaki (kuny) i szopy.

2. Do wyrobów krajowych z futer pochodzenia zagranicznego stosuje się stawki podatku przewidziane w art. 9 ust. 1.

3. Jeżeli do wyrobu wchodzi jako część składowa futro, określone w art. 9 ust. 1 lit. h), stawki podatku, wymienione w art. 9 ust. 1, stosuje się do obrotu osiągniętego ze sprzedaży lub do wartości sprzedażnej (rynkowej) futra, stanowiącego część składową wyrobu.

Do art. 10 ust. 1 i 2.

§ 101. 1. Wyrażona w art. 10 ust. 1 zasada nie ma zastosowania do świadczeń, o których mowa w art. 10 ust. 2, polegających na istotnym i niepodzielnym połączeniu świadczeń obu rodzajów, jak świadczenia pensjonatów, zakładów gastronomicznych itp. Przepis art. 10 ust. 2 nie ma jednak zastosowania do obrotu zakładów

gastronomicznych ze sprzedaży towarów konsumowanych poza zakładem, do którego to obrotu mają zastosowanie stawki, przewidziane w art. 7 ust. 1 pkt 2 lit. a) i b), pkt 4, pkt 5 lit. a), pkt 6, w art. 9 ust. 1 lit. A), B), C) i D) oraz w art. 10 ust. 6.

2. Nie należy uważać za połączone ze świadczeniem rzeczy w rozumieniu art. 10 ust. 2 takich usług, które wykonywane są ubocznie i odrębnie w stosunku do świadczeń rzeczy, jak np. pakowanie lub dostarczenie sprzedanego towaru na wskazane przez nabywcę miejsce. Jeżeli za czynności te pobierana jest osobna zapłata, należy włączyć ją do ogólnego obrotu ze sprzedaży rzeczy.

3. Obrót ze sprzedaży w ramach przedsiębiorstwa przemysłowego nabytych i sprzedanych (wymienionych) w stanie nieprzerobionym surowców, materiałów i innych rzeczy, podlega stawkom, przewidzianym w art. 7 ust. 1 pkt 2 lit. a), pkt 4, w art. 9 ust. 1 lit. A) i B) oraz w art. 10 ust. 6.

4. Obrót ze sprzedaży w ramach przedsiębiorstwa przemysłowego odpadków i innych rzeczy, powstałych w wyniku produkcji, jakkolwiek nie będących jej celem, podlega stawkom, przewidzianym w art. 7 ust. 1 pkt 2 lit. b) i c), pkt 5 lit. a), pkt 6 oraz w art. 10 ust. 6.

Do art. 10 ust. 3 i 4.

§ 102. 1. Za najwyższą stawkę podatku uważa się najwyższą stawkę podatku, przewidzianą dla danego towaru (obrotu ze sprzedaży towaru) w przepisach wydanych na podstawie art. 19 ust. 1.

2. Za najwyższą cenę towaru uważa się najwyższą detaliczną cenę towaru, ustaloną na podstawie art. 19 ust. 2 bądź 3.

Do art. 10 ust. 6.

§ 103. W przypadku rozpoczęcia prowadzenia ksiąg w ciągu roku podatkowego przez podatnika, który wbrew ciążącemu na nim obowiązкови ksiąg nie prowadził, lub w przypadku zaprowadzenia w ciągu roku nowych ksiąg przez podatnika, którego księgi, poprzednio prowadzone, nie zostały uznane za dowód albo zostały pominięte w postępowaniu podatkowym, podwyżka stawek ustaje z końcem miesiąca, w którym rozpoczęto prowadzenie ksiąg lub w którym zaprowadzono nowe księgi.

Do art. 13.

§ 104. 1. Podatnicy, z wyjątkiem wymienionych w §§ 105 i 106 oraz przedsiębiorstw opłacających jednokrotny podatek obrotowy, obowiązani są do wpłacania w ciągu roku podatkowego zaliczek miesięcznych na podatek.

2. Za podstawę do ustalenia wysokości zaliczek służy obrót osiągnięty w miesiącu ubiegłym ze świadczeń rzeczy lub usług.

3. Zaliczki oblicza się w wysokości podatku przypadającego od ustalonego obrotu (ust. 2).

4. Podatnicy (ust. 1) obowiązani są obliczać obrót za każdy miesiąc i wpłacać zaliczki miesięczne bez wezwania władzy podatkowej, składając równocześnie właściwej władzy podatkowej deklaracje według ustalonego wzoru, w następujących terminach:

- 1) podatnicy, osiągający obroty z zajęć zawodowych (art. 26 pkt 5) — do dnia 7 następnego miesiąca,
- 2) podatnicy, osiągający obroty:
 - a) z przedsiębiorstw handlu rozwojnego, jarmarcznego i obnośnego (art. 26 pkt 2),
 - b) z zakładów przemysłowych, rzemieślniczych oraz przedsiębiorstw wyřębu lasu nie obowiązanych

do prowadzenia ksiąg handlowych lub uproszczonych (art. 26 pkt 3 lit. c),

- c) z wszelkich innych przedsiębiorstw i zakładów oraz zajęć zawodowych i zatrudnień o celach zarobkowych nie obowiązanych do prowadzenia ksiąg handlowych lub uproszczonych (art. 26 pkt 6 lit. c)

— do dnia 9 następnego miesiąca,

- 3) podatnicy, osiągający obroty z zakładów handlowych i usługowych, nie obowiązanych do prowadzenia ksiąg handlowych lub uproszczonych (art. 26 pkt 1 lit. c)

— do dnia 11 następnego miesiąca,

- 4) podatnicy, osiągający obroty:

a) z zakładów przemysłowych, rzemieślniczych oraz przedsiębiorstw wyřębu lasu obowiązanych do prowadzenia ksiąg handlowych lub uproszczonych (art. 26 pkt 3 lit. a) i b),

b) z wszelkich innych przedsiębiorstw, zakładów oraz zajęć zawodowych i zatrudnień o celach zarobkowych obowiązanych do prowadzenia ksiąg handlowych lub uproszczonych (art. 26 pkt 6 lit. a) i b)

— do dnia 13 następnego miesiąca,

- 5) a) podatnicy, osiągający obroty z zakładów handlowych i usługowych, obowiązanych do prowadzenia ksiąg handlowych lub uproszczonych (art. 26 pkt 1 lit. a) i b),

b) spółdzielnie, należące do Centralnego Związku Spółdzielczego, centrale spółdzielczo-państwowe, przedsiębiorstwa państwowo-spółdzielcze, jak również przedsiębiorstwa państwowe i związków samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorstwa pozostające pod zarządem państwowym lub związków samorządu terytorialnego

— do dnia 15 następnego miesiąca.

5. Jeżeli podatnik osiąga w okręgu jednego urzędu skarbowego (rewizyjnego) obroty, co do których w ust. 4 ustalone zostały różne terminy płatności zaliczek, obowiązuje w stosunku do wszystkich osiągniętych obrotów termin późniejszy.

§ 105. 1. Podatnicy, określani w art. 3 ust. 2 i 3 oraz w przepisach wydanych przez Ministra Skarbu na podstawie art. 3 ust. 9, z wyjątkiem przedsiębiorstw opłacających jednokrotny podatek obrotowy, obowiązani są do wpłacania w ciągu roku podatkowego zaliczek na podatek.

2. Za podstawę do ustalania wysokości zaliczek służy obrót osiągnięty w okresach wymienionych w ust. 4 ze świadczeń rzeczy zarówno połączonych jak i niepołączonych ze świadczeniami usług oraz wartość sprzedażna (art. 6 ust. 6 i § 66) tych towarów i półwyrobów, do których mają zastosowanie przepisy art. 3 ust. 2, 3 i 9.

3. Zaliczki oblicza się w wysokości podatku przypadającego od ustalonego obrotu (ust. 2).

4. Podatnicy (ust. 1) obowiązani są obliczać obrót oraz wartość sprzedażną i wpłacać zaliczki bez wezwania władzy podatkowej, składając równocześnie właściwej władzy podatkowej deklarację według ustalonego wzoru z dołączonym do niej wyciągiem (odpisem) z ksiąg kontrolnych, przewidzianych w przepisach o specjalnym nadzorze podatkowym i odrębnym postępowaniu podatkowym, w następujących terminach:

za okres od 1 do 5—w dniu 6, za okres od 6 do 10—w dniu 11, za okres od 11 do 15 — w dniu 16, za okres

od 16 do 20 — w dniu 21, za okres od 21 do 25 — w dniu 26 danego miesiąca i za okres od 26 do końca miesiąca — w dniu 1 miesiąca następnego.

5. Jeżeli podatnik, określony w ust. 1, osiąga również obroty w okręgu tego samego urzędu skarbowego (rewizyjnego), podlegające opodatkowaniu według stawek podatku przewidzianych w art. 7 bądź art. 9, obowiązany jest wpłacać zaliczki miesięczne od tych obrotów, osiągniętych w miesiącu ubiegłym, w dniu 6 następnego miesiąca.

§ 106. 1. Podatnicy, likwidujący przedsiębiorstwo (art 6 ust. 7), obowiązani są wpłacić zaliczkę na podatek.

2. Za podstawę do ustalenia wysokości zaliczki służy wartość sprzedażna towarów i półwyrobów, będących z przeznaczenia przedmiotem obrotu handlowego likwidowanych przedsiębiorstw.

3. Zaliczkę oblicza się w wysokości podatku przypadającego od ustalonej wartości sprzedażnej.

4. Podatnicy określani w ust. 1 obowiązani są obliczyć wartość sprzedażną towarów (półwyrobów) i wpłacić zaliczkę w ciągu tygodnia po likwidacji przedsiębiorstwa (§ 85) bez wezwania władzy podatkowej, składając równocześnie właściwej władzy podatkowej jeden egzemplarz spisu remanentu towarów (§ 87). W terminie określonym w zdaniu poprzedzającym podatnicy ci obowiązani są również obliczyć osiągnięty ze sprzedaży obrót w miesiącu, w którym nastąpiła likwidacja przedsiębiorstwa, i wpłacić bez wezwania władzy podatkowej zaliczkę za okres do dnia likwidacji, składając równocześnie właściwej władzy podatkowej deklarację według ustalonego wzoru. W przypadku, gdy likwidującym przedsiębiorstwo jest podatnik określony w § 105 ust. 1, termin płatności obu zaliczek wynosi 5 dni, licząc od dnia likwidacji.

§ 107. 1. Podatnicy, określani w § 105 ust. 1, przywożący z zagranicy na podstawie zezwoleń na przywóz towary wymienione w art. 8 i w § 18, obowiązani są do wpłacania od przywożonych towarów przedpłat na poczet zaliczek na podatek.

2. Obowiązki uiszczania przedpłat (ust. 1) nie podlegają przedsiębiorstwa państwowe, przedsiębiorstwa związków samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorstwa pozostające pod zarządem państwowym lub związków samorządu terytorialnego, spółdzielnie, należące do Centralnego Związku Spółdzielczego, centrale spółdzielni, centrale spółdzielczo-państwowe oraz przedsiębiorstwa państwowo-spółdzielcze.

3. Osoba, uprawniona do rozporządzania towarem w myśl przepisów celnych, powinna wskazać na piśmie urzędowi celnemu nazwisko i imię lub firmę, adres przedsiębiorstwa lub siedziby zarządu podatnika oraz miejscowo właściwy dla niego w zakresie podatku obrotowego urząd skarbowy (rewizyjny).

4. Podstawę obliczenia przedpłaty stanowi ilość przywożonego towaru.

5. Przedpłaty oblicza się według tabeli zawartej w § 108.

6. Przedpłaty obliczają urzędy celne i pobierają je przy ostatecznej odprawie celnej przywózowej, a w przypadkach warunkowej odprawy celnej sumę przypadającej przedpłaty doliczają do sumy zabezpieczenia celnego.

7. Urząd celny po zarachowaniu przedpłaty przekazuje kwotę przedpłaty właściwemu urzędowi skarbowemu (rewizyjnemu) z podaniem imienia i nazwiska (firmy) oraz adresu podatnika.

§ 108. 1. Przedpłaty na poczet zaliczek na podatek obrotowy (§ 107 ust. 5) oraz zryczałtowany podatek obrotowy (§§ 113 i 116 ust. 2) wynoszą:

Pkt	Towar (namiastka, ekstrakt)	Jednostka	Stawka podatku w zł
1)	wino musujące gronowe	1 butelka	500
2)	wino gazowane gronowe	1 butelka	300
3)	wino gronowe:		
	a) zawierające powyżej 18% objętościowych alkoholu	1 butelka	250
	b) zawierające do 18% objętościowych alkoholu	1 butelka	200
4)	wino owocowe musujące i gazowane	1 butelka	150
5)	miód pitny, wino owocowe i moszcz winny	1 butelka	40
6)	piwo:		
	a) o zawartości do 13% ekstraktu w brzeczce podstawowej	1 litr	20
	b) o zawartości 13 — 20% ekstraktu w brzeczce podstawowej	1 litr	30
	c) o zawartości powyżej 20% ekstraktu w brzeczce podstawowej	1 litr	40
7)	cukier buraczany (sacharoza)	1 kg	100
8)	cukier skrobiowy	1 kg	40
9)	a) ciasta cukiernicze, mleko zgęszczone i mączka mleczna z cukrem, mączki Nestlé, fosfatyna, śmietana i śmietanka z cukrem itp. przetwory	1 kg	60
	b) miąższ, kompoty, soki, marmelady, powidła, konfitury, serki i galaretki owocowe, owoce w cukrze, cykata z cukrem itp. oraz proszki i pastylki z cukrem, używane do wyrobu ciast, wódek i wód	1 kg	80
	c) łakocie tureckie (chaiwa, rachatlukum itp.)	1 kg	90
	d) cukierki, karmelki, drażetki, miód sztuczny itp.	1 kg	110
	e) czekoladki, pomadki, praliny, wyroby z marcepanu itp.	1 kg	120
	f) czekolada, kakao z cukrem, masa kakaowa z cukrem itp.	1 kg	170
10)	sztuczne środki słodzące:		
	a) do 220 razy słodsze od cukru	1 kg	2.500
	b) ponad 220 do 440 razy słodsze od cukru	1 kg	5.000
	c) ponad 440 razy słodsze od cukru	1 kg	6.000
11)	karty do gry:		
A)	wyrobione z papieru:		
	a) od talii do 36 kart	1 talia	200
	b) od talii ponad 36 kart	1 talia	300
B)	wyrobione z innych materiałów:		
	a) od talii do 36 kart	1 talia	1.000
	b) od talii ponad 36 kart	1 talia	1.500
12)	drożdże nadające się do wypieku (piekarniane):		
	a) zwykłe (prasowane i płynne)	1 kg	400
	b) suszone	1 kg	800
13)	kwas octowy	1 kg 100%	320
14)	kwas węglowy	1 kg	150
15)	bibułka do palenia tytoniu	1 kg	600
16)	spirytus w stanie naturalnym oraz zawarty w napojach spirytusowych, ekstraktach, esencjach, sokach i artykułach spożywczych	1 litr 100%	1.500
17)	spirytus zawarty w galenowych środkach leczniczych	1 litr 100%	500
18)	spirytus zawarty w artykułach perfumeryjno-kosmetycznych	1 litr 100%	550
19)	papierosy	1 kg	8.000
20)	cygara i cygaretki (tytoń krajany, zwijany w liście tytoniowe)	1 kg	8.000
21)	tytoń do papierosów (tytoń cienko krajany)	1 kg	8.000
22)	tytoń do fajki (tytoń grubo-krajany), tytoń w krążkach i zwitkach	1 kg	8.000
23)	tytoń w liściach i wiązках z łądogami lub bez	1 kg	4.000
24)	łądogi tytoniowe, korzenie, odpadki i miał	1 kg	500
25)	tabaka do zażywania	1 kg	500
26)	ekstrakty tytoniowe	1 kg	200
27)	nikotyna i jej pochodne (siarczan nikotyny, szczawian nikotyny itp.)	1 kg	500
28)	zapałki	1 pudełko do 50 zapałek	3
29)	sól (NaCl)	1 kg	10

2. Butelką w rozumieniu przepisów ust. 1 jest naczynie, zawierające napoje winne w ilości do 0,8 l. Jeżeli butelka zawiera większą ilość napoju winnego, liczy się każde następne choćby tylko rozpoczęte 0,8 l zawartości napoju winnego za dalszą całą butelkę.

3. Wagę towaru przyjmuje się łącznie z wagą bezpośredniego opakowania papierowego.

4. Przy obliczaniu przez urzędy celne (§ 107 ust. 6 i § 116) przedpłaty lub zryczałtowanego podatku od spirytusu, wyrobów zawierających spirytus oraz wyrobionych przy użyciu spirytusu ustala się ilość towaru w przesyłce, dostarczonego w beczkach, balonach itp. naczyniach z wyjątkiem butelek — przez określenie wagi netto towaru w przesyłce, sprawdzając wagę brutto beczek, cystern lub innych naczyń oraz przyjmując tarę naczyń według oryginalnej faktury wysyłającego z zagranicy, jeżeli nie zachodzą wątpliwości co do prawdziwości tary, podanej w fakturze. W przypadku wątpliwości co do prawdziwości tary sprawdza się rzeczywistą wagę, przelewając płyn do innych naczyń lub też ustala się objętość płynów spirytusowych za pomocą legalizowanych pojemników.

5. Ustalania ilości litrów objętościowych towarów określonych w ust. 1 dokonywa się według normy:

- 1) 1 kg netto dla napojów o mocy do 70% = 1,12 litra objętościowego,
- 2) 1 kg netto dla napojów o mocy powyżej 70% = 1,14 litra objętościowego,

a jeżeli tara naczynia jest nieznana i nie ma możliwości jej ustalenia, stosuje się następujące normy ogólne:

- a) 1 kg brutto dla napojów o mocy do 70% = 0,9 litra objętościowego,
- b) 1 kg brutto dla napojów o mocy powyżej 70% = 0,91 litra objętościowego.

6. Dla butelkowanych gotowych wyrobów spirytusowych ustala się ogólną ilość płynu we wszystkich naczyniach, obliczoną po sprawdzeniu pewnej ilości naczyń.

7. Obliczone litry objętościowe przelicza się na litry 100% spirytusu.

8. Moc poszczególnych napojów i wyrobów, zawierających spirytus, ustala się przy odprawie celnej następująco:

1) wyrobów kosmetycznych	70%
2) wyrobów perfumeryjnych	85%
3) ekstraktów i esencji spirytusowych	70%
4) galenowych środków leczniczych	80%
5) wódek gatunkowych	75%

Dla ustalenia objętości tych towarów przyjmuje się 1000 g = 1000 ctm³ = 1 litr.

9. Na żądanie osoby uprawnionej do rozporządzania towarem należy ustalić zawartość alkoholu w prowadzonych wyrobach spirytusowych za pomocą alkoholomierza, po uprzednim oddestylowaniu alkoholu na przyrządzie Sallerona.

10. Jeżeli osoba, uprawniona do rozporządzania przesyłką, nie zgadza się z wynikiem rewizji celnej co do ustalonej za pomocą alkoholomierza i przyrządu Sallerona mocy wódek gatunkowych lub innych wyrobów, zawierających spirytus, i zgłasza sprzeciw, bądź jeżeli urząd celny ma co do ustalonej mocy wyrobów wątpliwości — pobiera się z każdego gatunku napojów lub innych wyrobów zawierających spirytus, po dwie półlitrowe próby, przy czym co do sposobu pobrania i badania prób, jak i wydania zakwestionowanego towaru do wolnego obrotu mają zastosowanie przepisy o postępowaniu celnym.

11. Ogólną ilość alkoholu, zawartego w przywożonych wódkach gatunkowych lub w innych wyrobach spirytusowych, ustala się według zawartości alkoholu w poszczególnych gatunkach.

12. Jeżeli pudełko zapalek zawiera więcej niż 50 zapalek, przedpłatę lub zryczałtowany podatek pobiera się od każdych 50 zapalek, jak również od każdej nadwyżki do 50 zapalek.

§ 109. 1. Prawo zajęcia na podstawie art. 15 służy władzy podatkowej co do rzeczy znajdujących się w pomieszczeniu przedsiębiorstwa lub poza nim.

2. Odpowiedzialność za podatek ciąży na rzeczy bez względu na to, w czym władaniu rzecz się znajduje.

3. Za nieopodatkowane świadczenia rzeczy uważa się takie dokonane już świadczenia rzeczy, podlegające podatkowi obrotowemu, od których podatek nie został jeszcze uiszczony bądź przynajmniej objęty przepisana deklaracją mimo istnienia zobowiązania podatkowego, a w przypadku, gdy zobowiązanie podatkowe jeszcze nie powstało — jeżeli nie dokonano przepisanych prawem podatkowym czynności, polegających na ujawnieniu tych świadczeń (np. wystawienie rachunku bądź dowodu wewnętrznego, jeżeli jest on dopuszczalny, ujawnienie w księgowości).

4. Za towar pozostający w obrocie handlowym uważa się towar do chwili nabycia przez konsumenta.

5. Fakt nabycia rzeczy we wskazanym przez nabywcę przedsiębiorstwie lub od osoby trudniącej się zawodowo i jawnie czynnościami handlowymi uzasadnia istnienie dobrej wiary u nabywcy, jeżeli na sprzedaż rzeczy wystawiono rachunek.

6. Do przewożonych towarów i półwyrobów, pozostających w obrocie handlowym (ust. 4), winien być dołączony rachunek lub jego kopia zaopatrzona w stempeł firmowy sprzedawcy i przez niego podpisana, a co do towarów (półwyrobów) wymienionych w art. 8 i w § 18 — rachunek.

7. Do towarów (półwyrobów), o których mowa w ust. 6, przewożonych między poszczególnymi zakładami, należącymi do jednego podatnika, winien być dołączony sporządzony przez wysyłającego wykaz, zawierający wyszczególnienie rodzaju i ilości towarów (półwyrobów), miejsca i daty wysłania oraz miejsca przeznaczenia przesyłki.

8. Rzeczy podlegające zajęciu poborca skarbowy lub inny pracownik uprawniony do przeprowadzania tych czynności wpisuje do protokołu sporządzanego w trzech egzemplarzach, dokonując oszacowania. Jeden egzemplarz protokołu otrzymuje osoba, u której rzecz zajęto, drugi egzemplarz protokołu dołącza się do akt wymiarowych, trzeci — do akt egzekucyjnych.

9. Jeżeli zajętych rzeczy nie można bezzwłocznie zwieźć do składnicy, ani oddać pod dozór osoby trzeciej rzeczy mogą być oddane pod dozór osobie, u której zostały zajęte, która w tym przypadku sprawuje obowiązki dozorczy.

§ 110. 1. Władza podatkowa lub organ władzy, uprawniony do przyjmowania gotówki, który dokonał zajęcia (§ 109), zwolni niezwłocznie rzecz spod zajęcia, jeżeli zainteresowana osoba złoży kaucję w gotówce w wysokości wartości zajętych rzeczy do rąk tego organu władzy, bądź w kasie urzędu skarbowego (rewizyjnego) bezpośrednio, bądź za pośrednictwem poczty lub instytucji finansowej. W tym przypadku władza podatkowa wydaje osobie, u której rzecz zajęto, zaświadczenie, iż przypadający od świadczeń tych rzeczy podatek obrotowy został zabezpieczony, podając wysokość kaucji i datę jej złożenia.

2. W braku warunków do zwolnienia zajętych rzeczy spod zajęcia władza podatkowa wydaje decyzję ustalającą wysokość podatku obciążającego zajętą rzecz.

3. Jeżeli władzą podatkową, właściwą do wydania decyzji, jest inna władza niż ta, która dokonała zajęcia rzeczy, władza podatkowa, właściwa do ustalenia zobowiązania podatkowego, zawiadamia niezwłocznie o zapłaceniu zobowiązania podatkowego i ewentualnych kosztów egzekucyjnych lub o nieistnieniu zobowiązania podatkowego władzę, której organ dokonał zajęcia rzeczy,

4. Jeżeli podatnik, obowiązany do uiszczenia zobowiązania podatkowego od świadczenia rzeczy zajętej jest nieznan, właściwą władzą do ustalenia zobowiązania podatkowego jest władza podatkowa, której organ dokonał zajęcia rzeczy.

5. Po ustaleniu podatku (ust. 2) i niezapłaceniu go we właściwym terminie władza podatkowa zarządza sprzedaż zajętych rzeczy w trybie egzekucji administracyjnej bądź realizację złożonej kaucji.

Do art. 16. ust. 1.

§ 111. 1. Nakłada się obowiązek składania zabezpieczenia na osoby określone w art. 16 ust. 1 w przypadkach, o których mowa w tym przepisie.

2. Złożenie zabezpieczenia nie obowiązuje w tych przypadkach określonych w art. 16 ust. 1 lit. a), w których towar w myśl przepisów podlega skażeniu, chyba że za zgodą władzy podatkowej nie zostanie skażony lub gdy skażenie nastąpić ma poza miejscem pobrania towaru.

3. Złożenie zabezpieczenia następuje przed pobraniem towaru.

4. Określenie skażenia i miejsca pobrania towaru zawierają przepisy o specjalnym nadzorze podatkowym i odrębnym postępowaniu podatkowym.

5. Od obowiązku składania zabezpieczenia wolne są przedsiębiorstwa państwowe i związków samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwa pozostające pod zarządem państwowym lub związków samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwa państwowo-spółdzielcze, centrale spółdzielni oraz centrale spółdzielczo-państwowe.

6. Władza podatkowa może w uzasadnionych przypadkach zezwalać na wyjątki od przepisów ust. 1 i 2.

7. Rodzaj i wysokość zabezpieczenia określa władza podatkowa. Wysokość zabezpieczenia nie może być niższa od różnicy między podatkiem według najwyższej stawki, przewidzianej dla obrotu danym towarem a podatkiem, jaki ma być uiszczony od sprzedaży towaru, bądź od różnicy między najwyższą ceną, przewidzianą dla danego towaru, a ceną, która ma być pobrana.

§ 112. Złożone zabezpieczenie podlega zwrotowi w przypadku:

- 1) skażenia towaru poza miejscem pobrania — po przedłożeniu urzędowego protokołu o dokonany skażeniu oraz po uiszczeniu podatku za ewentualne ubytki drogowe,
- 2) przerobu lub zużycia towaru w stanie nieskażonym — po uiszczeniu podatku za ewentualne ubytki i po prawidłowym przerobie lub zużyciu towaru.

Do art. 17 ust. 1.

§ 113. Podatkowi obrotowemu w formie ryczałtu podlegają podatnicy (§ 2 pkt 3), przywożący z zagranicy przeznaczone do konsumpcji własnej towary, wymienione w § 108 ust. 1, nie wyłączając towarów przywożonych z zagranicy w małym ruchu granicznym, jeżeli wymienione towary przywożone są w ilościach, co do których nie wymaga się pozwoleń na przywóz i które nie są zwolnione od podatku na podstawie § 52.

§ 114. Podstawę obliczenia zryczałtowanego podatku obrotowego stanowi ilość przywiezzonego towaru.

§ 115. Zryczałtowany podatek obrotowy płatny jest przy ostatecznej odprawie celnej przywózowej.

§ 116. 1. Do obliczania i pobierania zryczałtowanego podatku obrotowego na podstawie przepisów §§ 113 — 115 obowiązane są urzędy celne.

2. Urzędy celne pobierają zryczałtowany podatek obrotowy według tabeli zawartej w § 108.

§ 117. W przypadku pobrania zryczałtowanego podatku obrotowego od podatnika, który dokonał wwozu towaru z zagranicy nie z przeznaczeniem do konsumpcji własnej (§ 14), pobraną kwotę zryczałtowanego podatku obrotowego traktuje się jako przedpłatę według przepisów § 107.

Do art. 20.

§ 118. Zwalnia się od podatku obrotowego:

- 1) świadczenia państwowych instytutów naukowo-badawczych,
- 2) częściowo — świadczenia przedsiębiorstw państwowych, państwowo-spółdzielczych i pozostających pod zarządem państwowym, central spółdzielczo-państwowych i spółdzielni należących do Centralnego Związku Spółdzielczego, polegające na sprzedaży towarów importowanych przez te przedsiębiorstwa, centralne i spółdzielnie — z wyjątkiem sprzedaży towarów, o których mowa w art. 8 i w § 18, oraz sprzedaży podlegającej stawkom z art. 9 dekretu — w ramach zezwoleń importowych Ministerstwa Przemysłu i Handlu; podstawę opodatkowania tych świadczeń stanowi całkowita suma dopuszczalnego zarobku brutto, ustalonego przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu; do tak ustalonej podstawy opodatkowania stosuje się stawkę podatku, przewidzianą w art. 7 ust. 1 pkt 9,
- 3) częściowo — świadczenia, podlegające stawce podatku, przewidzianej w art. 7 ust. 1 pkt 10, wykonywane przez przedsiębiorstwa państwowe, państwowo-spółdzielcze i związków samorządu terytorialnego oraz pozostające pod zarządem państwowym lub związków samorządu terytorialnego i przez spółdzielnie, należące do Centralnego Związku Spółdzielczego, jeżeli przedsiębiorstwo zatrudnia do 20 pracowników, a jeżeli chodzi o spółdzielnie — do 20 pracowników łącznie z zatrudnionymi członkami spółdzielni; obroty osiągnięte z tych świadczeń podlegają opodatkowaniu według 4% stawki podatku,
- 4) świadczenia spółdzielni zdrowia, należących do Centralnego Związku Spółdzielczego, oraz ośrodków zdrowia przy gminnych spółdzielniach „Samopomoc Chłopska“,
- 5) świadczenia spółdzielni rybackich, należących do Centralnego Związku Spółdzielczego, zrzeszających rybaków trudniących się wyłącznie połowem, polegające na sprzedaży dostarczanych im przez rybaków ryb nie przerobionych przez spółdzielnię sposobem przemysłowym,
- 6) częściowo — świadczenia spółdzielczych zakładów gastronomicznych, wydających wyłącznie tanie posiłki po cenach ustalonych; świadczenia tych spółdzielni podlegają opodatkowaniu według 2,5% stawki podatku,
- 7) świadczenia polegające na rozprowadzaniu artykułów żywnościowych, pochodzących z dostaw zagranicznych Międzynarodowego Funduszu Pomocy Dzieciom (U.N.C.E.F.),
- 8) świadczenia prowadzonych przez konsumy organów służby bezpieczeństwa: sklepów, warsztatów szew-

- skich i krawieckich, zakładów fryzjerskich, pralni, sprzedaży produktów z majątków pomocniczych i innych przedsiębiorstw, z wyjątkiem świadczeń sprzedaży wytworzonych na rachunek własny lub importowanych towarów wymienionych w art. 8 i w § 18, wykonywane wyłącznie na rzecz pracowników służby bezpieczeństwa i członków ich rodzin; jeżeli świadczenia choćby częściowo są wykonywane nie na rzecz pracowników służby bezpieczeństwa lub członków ich rodzin, podatki podlegają wszystkie świadczenia, a więc również i wykonywane na rzecz pracowników służby bezpieczeństwa i członków ich rodzin,
- 9) świadczenia warsztatów więziennych, obozów pracy i obozów jeńców,
- 10) częściowo — świadczenia należących do Polskiego Związku Wydawnictw Prasowych, wydawnictw dzienników oraz czasopism, drukowanych na obszarze Rzeczypospolitej, wykonywane w latach 1949 i 1950; świadczenia te podlegają opodatkowaniu za lata podatkowe 1949 i 1950 według stawki podatku 0,1%,
- 11) świadczenia warsztatów szkolnych, będących jednostkami organizacyjnymi zakładów naukowych (§ 20), podporządkowanymi tym zakładom, wykonywane na potrzeby władz oświatowych, zakładów naukowych lub wychowawczych,
- 12) świadczenia spółdzielni szkolnych, ograniczających swą działalność do zaopatrywania wyłącznie uczniów szkół, przy których spółdzielnie te są zorganizowane, w książki, materiały i przybory szkolne, oraz w pomoce naukowe i do prowadzenia szkolnej kasy przezorności, ogródka szkolnego, wydawania posiłków, zbierania ziół lekarskich,
- 13) częściowo — świadczenia, polegające na sprzedaży po cenach ustalonych:
- a) towarów Polskiego Monopoli Tytoniowego,
 - b) towarów Państwowego Monopoli Spirytusowego, sprzedawanych w naczyniach zamkniętych,
 - c) soli wprowadzonej do obrotu przez Polski Monopol Solny,
 - d) losów loterii, urządzanych przez Polski Monopol Loteryjny,
 - e) zapalek wprowadzonych do obrotu przez Państwowy Monopol Zapalczany oraz przez pozostające pod zarządem przymusowym przedsiębiorstwo wytwarzające towary objęte monopolem zapalczanym,
- podstawę opodatkowania tych świadczeń stanowi całkowita suma prowizji (rabatu, różnicy ceny towaru itp.), udzielanej przy sprzedaży tych towarów przez monopole; do tak ustalonej podstawy wymiaru stosuje się stawkę podatku przewidzianą w art. 7 ust. 1 pkt 9; jeżeli jednak przy sprzedaży wyżej wymienionych towarów sprzedawca przekroczy cenę ustaloną dla danego rodzaju sprzedaży (hurt, detal), to podstawę opodatkowania u niego stanowi pełny obrót z zastosowaniem stawek przewidzianych w art. 7 ust. 1 pkt 2 lit. a), pkt 4 i w art. 10 ust. 6,
- 14) częściowo — świadczenia, polegające na skupie zwrotnych butelek po wyrobach Państwowego Monopoli Spirytusowego; do stanowiących podstawę opodatkowania tych świadczeń premii, otrzymanych od Państwowego Monopoli Spirytusowego, stosuje się stawkę podatku przewidzianą w art. 7 ust. 1 pkt 9,
- 15) świadczenia giełd zbożowo-towarowych,
- 16) częściowo — świadczenia, polegające na dokonywaniu na giełdach zbożowo-towarowych transakcyjno-kupna — sprzedaży wszelkiego rodzaju towarów, udowodnionych prawidłowymi księgami handlowymi i kartami umów giełdowych, spisany przez przysięgłych meklerów giełdowych; świadczenia te podlegają opodatkowaniu według stawek podatkowych w wysokości 50% stawek przewidzianych w art. 7 dekretu,
- 17) częściowo — świadczenia działających w imieniu i na rzecz central spółdzielczo-państwowych lub spółdzielni, należących do Centralnego Związku Spółdzielczego, pośredników przy skupie towarów w przypadkach posiadania towaru lub dysponowania nim; podstawę opodatkowania tych świadczeń stanowi całkowita suma prowizji lub innych wynagrodzeń należna pośrednikowi od zleceniodawcy; do tak ustalonej podstawy opodatkowania stosuje się stawkę podatku przewidzianą w art. 7 ust. 1 pkt 9,
- 18) częściowo — świadczenia stowarzyszeń sportowych, polegające na udostępnianiu publiczności oglądania zawodów lub pokazów sportowych, wykonywane w latach 1949 i 1950; świadczenia te podlegają opodatkowaniu za lata podatkowe 1949 i 1950 według stawki podatku 0,1%,
- 19) odnajmowanie zbiorowych pokojów umeblowanych pracownikom państwowym, samorządowym i spółdzielczym przez ich pracodawców,
- 20) napoje winne wyprodukowane domowym sposobem w kraju, przeznaczone do użytku we własnym gospodarstwie wytwórcy, jeżeli ilość wytworzonych w ciągu roku napojów łącznie z posiadanym z roku poprzedniego zapasem nie przekracza 100 litrów.

Do art. 21.

§ 119. Przewidziane w art. 21 uprawnienia urzędów skarbowych (rewizyjnych) nie obejmują opłat za karty rejestracyjne.

§ 120. Ulgi z mocy art. 21 urząd skarbowy (rewizyjny) może udzielić bądź w ciągu roku podatkowego, bądź przy wymiarze podatku, bądź w postępowaniu odwoławczym.

Do art. 22.

§ 121. 1. Obowiązek uzyskania karty rejestracyjnej ciąży na osobie, wykonującej przedsiębiorstwo lub zajęcie, bądź utrzymującej zakład lub skład. Osoby te mogą uzyskiwać karty rejestracyjne za pośrednictwem pełnomocników. W charakterze pełnomocników mogą występować także organizacje gospodarcze i cechy. Pełnomocnictwo może być udzielane bezpośrednio na deklaracji.

2. Na podatnikach, podlegających opodatkowaniu wyłącznie zryczałtowanym podatkiem obrotowym według zasad określonych w §§ 113 — 116, nie ciąży obowiązek uzyskiwania kart rejestracyjnych.

§ 122. W przypadkach, określonych w art. 5 ust. 3 i 4, istnieje obowiązek uzyskania kart rejestracyjnych także na rok podatkowy, w którym nie wykonywano podlegających podatkiowi świadczeń, jeżeli w tym roku ukończono rozrachunek z tytułu dokonanych świadczeń (art. 12 ust. 2).

Do art. 22 ust. 2 pkt 3.

§ 123. 1. Wykonywanie zajęć zawodowych na wspólny rachunek i w tym samym lokalu przez dwóch lub kilku adwokatów, lekarzy, inżynierów itp. uważa się za

kład usługowy. W tym przypadku na prowadzone na wspólny rachunek i w tym samym lokalu: kancelarię adwokacką, gabinet lekarski, biuro techniczne itp. należy uzyskać kartę rejestracyjną według przepisu art. 26 pkt 1.

2. Na osobach, wykonujących zajęcia zawodowe wyłącznie w sposób w ustępie poprzedzającym podany, nie ciąży obowiązek uzyskania oddzielnych kart rejestracyjnych.

Do art. 23.

§ 124. Na położone poza obrębem zakładów biura przedsiębiorstw, w których nie są dokonywane operacje (transakcje) handlowe lub usługowe i które służą do prowadzenia biurowości (księgowości itp.) przedsiębiorstwa, nie istnieje obowiązek uzyskania kart rejestracyjnych.

Do art. 23 ust. 1.

§ 125. 1. Za oddzielny zakład handlowy uważa się również samochód, z którego dokonuje się sprzedaży towarów.

2. Jeżeli w jednym pomieszczeniu wykonuje świadczenia kilku przedsiębiorców oddzielnie, każdy z nich obowiązany jest do uzyskania karty rejestracyjnej.

3. Lokal dostępny dla publiczności wyłącznie w celach pokazowych lub reklamowych nie stanowi zakładu handlowego.

Do art. 23 ust. 2.

§ 126. W przedsiębiorstwie komunikacyjnym, powstałym przez połączenie dwóch lub więcej przedsiębiorstw komunikacyjnych, posiadających odrębne koncesje, zespół urzędzeń, objęty koncesjami połączonych przedsiębiorstw, uważa się za jeden zakład.

Do art. 23 ust. 3.

§ 127. Dwa lub więcej pomieszczeń, stanowiących jeden jednolity zespół gospodarczy i służący do jednego rodzaju produkcji lub choćby do kilku rodzajów, jeżeli one stanowią kolejne stopnie obróbki albo przeróbki tych samych materiałów i wytworów lub znajdują się w związku uzasadnionym potrzebami głównej produkcji, uważa się za jeden zakład przemysłowy także wtedy, gdy pomieszczenia te są położone w różnych miejscowościach.

Do art. 23 ust. 4.

§ 128. Za oddzielny zakład górniczy uważa się:

- 1) w kopalniach nafty — zespół szybów, wież wiertniczych itp. urzędzeń, należących do jednego przedsiębiorstwa, a znajdujących się w obrębie jednego pola naftowego lub kilku pól naftowych, pozostających ze sobą w bezpośredniej terenowej styczności;
- 2) w innych przedsiębiorstwach górniczych — zespół urzędzeń kopalnianych, służących do wydobywania produktów górniczych, wraz z terenami górniczymi, zarejestrowanymi przez władze górnicze jako oddzielna kopalnia.

Do art. 23 ust. 5.

§ 129. 1. Pomieszczenia, w których dokonuje się sprzedaży materiałów (towarów) lub ich przeróbki, nie uważa się za oddzielny skład w rozumieniu art. 23 ust. 5. Pomieszczenia takie traktuje się jako oddzielny zakład handlowy, przemysłowy lub rzemieślniczy. Skład znaj-

dujący się w pomieszczeniu, położonym w obrębie tego samego obejścia, w którym znajduje się zakład handlowy lub przemysłowy, nie jest oddzielnym składem w rozumieniu art. 23 ust. 5.

2. Nie stanowi również oddzielnego składu pomieszczenie określone w art. 23 ust. 5 zdanie drugie, jeżeli poza określonymi w tym przepisie czynnościami wykonuje się w tym pomieszczeniu czynności polegające na odbiorze dostarczonych jaj, drobiu i pierza.

Do art. 23 ust. 6 i 7.

§ 130. 1. Za przedsiębiorstwo handlu obnośnego lub rozwożnego uważa się przedsiębiorstwo, które nie ma stałej siedziby, jest wykonywane na rachunek własny i osobiście przez handlującego oraz ogranicza się do sprzedaży towarów przy handlu obnośnym — ze skrzyni, kufra, walizy, kosza i innych opakowań, przenoszonych z miejsca na miejsce, a przy handlu rozwożnym — z wozu, łodzi i innych urzędzeń poruszanych siłą mechaniczną, ludzką lub zwierzęcą.

2. Sprzedaż towarów ze skrzyni, kufra, walizy, kosza i innych opakowań, przewożonych z miejsca na miejsce przez sprzedawcę rowerem, uważa się za przedsiębiorstwo handlu rozwożnego.

3. Przedsiębiorstwa handlowe, nie odpowiadające warunkom ust. 1, uzyskują karty rejestracyjne według ceny wymienionej w art. 26 pkt 1.

Do art. 23 ust. 8.

§ 131. Obowiązek uzyskania karty rejestracyjnej w myśl art. 22 ust. 2 pkt 2 ciąży na tych tylko przedsiębiorstwach, które nie posiadają siedziby (stałego zakładu) i tylko wtedy, gdy jarmark lub targ trwa nieprzerwanie ponad trzy dni. Stoiska, kioski lub inne pomieszczenia na jarmarkach, targach i wystawach gospodarczych, należące do przedsiębiorstw, które posiadają stałą siedzibę (stały zakład), nie są oddzielnymi zakładami w rozumieniu art. 23 ust. 1 i wolne są od obowiązku uzyskania karty rejestracyjnej.

Do art. 23 ust. 9.

§ 132. Pierwiastkową obróbkę drewna w rozumieniu art. 23. ust. 9 stanowi przygotowanie sposobem ręcznym drewna do transportu.

§ 133. Za graniczące ze sobą parcele (oddziały) uważa się sekcje leśne, położone w jednym kompleksie, nawet nie stykające się ze sobą bezpośrednio, lecz znajdujące się w bliskim sąsiedztwie.

Do art. 25.

§ 134. 1. Nie uważa się za różnorodne świadczeń w tych przypadkach, gdy są one wykonywane w zakresie określonym rodzajem działalności przedsiębiorstwa bądź zakładu i dotyczą towarów objętych tą działalnością, pod warunkiem, że wszystkie rodzaje wykonywanych świadczeń zostaną wymienione w karcie rejestracyjnej.

2. Do przypadków określonych w ust. 1, w których nie wymaga się uzyskania odrębnych kart rejestracyjnych, zalicza się w szczególności:

- 1) prowadzenie zakładu rzemieślniczego, w którym wykonywane są świadczenia usług polegających na wykonaniu, przerobie lub naprawie rzeczy oraz świadczenia sprzedaży wyrobów wytworzonych na rachunek własny lub na zamówienie kontrahenta

(np. wykonywanie lub naprawa obuwia z materiału osoby zamawiającej i sprzedaż obuwia wytworzonego na rachunek własny),

- 2) prowadzenie zakładu gastronomicznego, w którym wykonywane są świadczenia usług przy konsumpcji na miejscu oraz świadczenia rzeczy dla konsumpcji poza zakładem, bądź także sprzedaż wytworów gastronomicznych innym zakładom.

3. Przepis ust. 1 nie ma jednak zastosowania w przypadkach wykonywania choćby w jednym obejściu świadczeń rzeczy oraz świadczeń usług komisju lub pośrednictwa, jeżeli nawet świadczenia usług dotyczą tego samego rodzaju towarów (np. zakład sprzedaży papieru oraz pośrednictwo przy sprzedaży papieru).

Do art. 26 pkt 5.

§ 135. 1. Wymienione w art. 26 pkt 5 lit. a) i b) zajęcia zawodowe są zajęciami wykonywanymi osobiście bez utrzymywania biur i pomocników.

2. Zajęcie, wykonywane przy utrzymywaniu biura i pomocników, jest przedsiębiorstwem w rozumieniu dekretu, na które należy uzyskać kartę rejestracyjną według art. 26 pkt 1.

3. Za pomocników nie uważa się jednak zatrudnionych u osób, wymienionych w art. 26 pkt 5 lit. c), d) i e): aplikantów adwokackich, asystentów lekarskich oraz pracowników kancelaryjnych.

§ 136. Za pośrednika handlowego w rozumieniu art. 26 pkt 5 lit. a) uważa się osobę, która następcza innym osobom sposobność do zawarcia umowy lub pośredniczy w zawarciu takiej umowy, jak również osobę, która podejmuje się stałego pośredniczenia w zawarciu umów na rzecz dającego polecenie lub zawierania ich w jego imieniu.

§ 137. 1. Za pomocników podróźujących (komiwojażerów) w rozumieniu art. 26 pkt 5 lit. b) uważa się osoby, zbierające dla przedsiębiorstw przemysłowych lub handlowych zamówienia na podstawie próbek, wzorów, cenników itp.

2. Pomocnik podróźujący (komiwojażer) może na podstawie jednej karty rejestracyjnej zbierać zamówienia dla kilku przedsiębiorstw, jeżeli je wymienił w karcie.

3. Zbieranie zamówień nawet poza siedzibą zakładu przez właściciela przedsiębiorstwa, przez osoby, mające prawo zarządu przedsiębiorstwem oraz przez pracowników, zatrudnionych w przedsiębiorstwie na podstawie umowy o pracę, nie wymaga uzyskania odrębnej karty rejestracyjnej.

Do art. 28 ust. 3.

§ 138. 1. Urząd skarbowy (rewizyjny) udziela zezwolenia, wymienionego w art. 28 ust. 3, na podstawie indywidualnych podań podatników, wniesionych przed rozpoczęciem działalności przedsiębiorstwa.

2. Ważność kart rejestracyjnych dla przedsiębiorstw sezonowych upływa w sześć miesięcy od daty rozpoczęcia wykonywania przedsiębiorstwa, a w każdym razie z końcem roku kalendarzowego.

Do art. 29 ust. 1.

§ 139. 1. Zmiana osoby właściciela przedsiębiorstwa (zakładu) lub składu powoduje obowiązek uzyskania nowej karty rejestracyjnej z wyjątkiem przypadków określonych w art. 29 ust. 2.

2. Przeniesienie karty rejestracyjnej, wydanej na zajęcie zawodowe lub zatrudnienie o celach zarobkowych, na osobę inną jest również niedozwolone.

§ 140. Zmiana rodzaju świadczeń lub rozpoczęcie wykonywania obok dotychczasowych również innych świadczeń, o ile w myśl przepisów dekretu wykonywanie tych świadczeń nie powoduje obowiązku uzyskania odrębnej karty rejestracyjnej, nie wymaga uzyskania nowej karty rejestracyjnej pod warunkiem zawiadomienia o tym właściwego urzędu skarbowego (rewizyjnego) w ciągu dni siedmiu, licząc od dnia zmiany rodzaju lub rozpoczęcia wykonywania innych świadczeń.

Do art. 29 ust. 3.

§ 141. W razie zmiany miejsca wykonywania przedsiębiorstwa (położenia zakładu) lub zajęcia należy łącznie z zawiadomieniem o tym zdarzeniu, przedstawić urzędowi skarbowemu (rewizyjnemu), właściwemu dla nowego miejsca wykonywania przedsiębiorstwa (położenia zakładu) lub zajęcia, kartę rejestracyjną, na której urząd dokonuje odpowiedniej wzmianki.

§ 142. W przypadku niedopełnienia obowiązków, wynikających z przepisów art. 29 ust. 3, karta rejestracyjna traci swą ważność.

Do art. 29 ust. 4.

§ 143. W zaświadczeniu, o którym mowa w art. 29 ust. 4, urząd skarbowy (rewizyjny) powinien wymienić datę i numer uzyskanej karty rejestracyjnej.

§ 144. 1. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1949 r. z wyjątkiem przepisów §§ 104 — 106 i 109 — 112, które wchodzi w życie z dniem pierwszym miesiąca następującego po ogłoszeniu.

2. Z dniem 1 stycznia 1949 r. tracą moc obowiązującą:

- 1) rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 31 grudnia 1946 r. w sprawie wykonania dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. z 1947 r. Nr 15, poz. 58),
- 2) rozporządzenia i zarządzenia wydane na podstawie art. 21 dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 3, poz. 23) o porborze scalonego podatku obrotowego.

3. Z dniem wejścia w życie przepisów §§ 104 — 106 niniejszego rozporządzenia traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 20 stycznia 1946 r. w sprawie wpłacania zaliczek na podatek obrotowy (Dz. U. R. P. Nr 5, poz. 51).

4. Przepisy wymienione w ust. 2 i 3 stosuje się jednak do podatku obrotowego przypadającego za lata podatkowe do roku 1948 włącznie.

Minister Skarbu: *K. Dąbrowski*